

Nr 9 A.

Godkänd av första kammaren den 24 maj 1927.

Godkänd av andra kammaren den 25 maj 1927.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av dels vissa utav Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln gjorda framställningar dels ock åtskilliga beträffande samma huvudtitel väckta motioner.

(Jordbruksutskottets utlåtande nr 1.)

Till Konungen.

Departementet.

1:o) **Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli.** I den till riksdagen den 4 januari 1927 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1927—1928 har Eders Kungl. Maj:t i punkten 1 under nionde huvudtiteln föreslagit riksdagen att

a) från och med den 1 juli 1927, med uteslutande av den å jordbruksdepartementets ordinarie stat uppförda registratorsbefattningen i lönegraden B 22, å samma stat upptaga en registratorsbefattning i lönegraden B 15;

b) från och med samma tidpunkt till övergångsstat överföra nuvarande registratorsbefattningen i departementet;

c) godkänna följande ändrade ordinarie stater för jordbruksdepartementet, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	121,100
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	21,500
Avlöning av en extra föredragande hos regeringsrätten, <i>förslagsanslag</i>	»	9,500

Förslagsanslag kronor 152,100.

B. Övergångsstat.

Avlöningar, *förslagsanslag* kronor 36,600.

Under erinran om riksdagens beslut angående omorganisation i överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag av registratorsbefattningarna i de övriga statsdepartementen får riksdagen anmäla, att riksdagen

a) från och med den 1 juli 1927, med uteslutande av den å jordbruksdepartementets ordinarie stat uppförda registratorsbefattningen i lönegraden B 22, å samma stat upptagit en registratorsbefattning i lönegraden B 15;

b) från och med samma tidpunkt till övergångsstat överfört nuvarande registratorsbefattningen i departementet;

c) godkänt följande ändrade ordinarie stater för jordbruksdepartementet, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 121,100
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 21,500
Avlöande av en extra föredragande hos regeringsrätten, <i>förslagsanslag</i>	» 9,500

Förslagsanslag kronor 152,100.

B. Övergångsstat.

Avlöningar, *förslagsanslag* kronor 36,600.

2:o) **Egnahemsavdelning inom departementet.** Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 2 föreslagit har riksdagen liksom för innevarande budgetår för egnahemsavdelning inom jordbruksdepartementet anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 18,400 kronor.

Lantbruksstyrelsen m. m.

3:o) **Lantbruksstyrelsen.** Ordinarie förslagsanslaget till lantbruksstyrelsen har av Eders Kungl. Maj:t i förslaget till riksstat för budgetåret 1927—1928 upptagits med oförändrat belopp av 225,000 kronor.

Under erinran om den av chefen för finansdepartementet vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor lämnade redogörelsen för ett av särskilt tillkallade sakkunniga avgivet betänkande rörande fullmäktigsystemet inom statsförvaltningen och de affärsdrivande verken — däri de

sakkunniga beträffande de till ämbetsverk lydande under jordbruksdepartementet hörande lantbruksrådet, fullmäktige i stuteriöverstyrelsen samt domänfullmäktige av i statsrådsprotokollet angivna skäl föreslagit indragning av lantbruksrådet och domänfullmäktige, varemot fullmäktige i stuteriöverstyrelsen ansetts böra tillsvidare bibehållas — har chefen för jordbruksdepartementet i samband med anmälan under punkten 3 av anslagsbehovet för budgetåret 1927—1928 till lantbruksstyrelsen till behandling upptagit frågan om lantbruksrådet.

Departementschefen, som med hänsyn till vad de sakkunniga i ärendet anfört funnit anledning att bibehålla ifrågavarande institution icke föreliggande, har framhållit, att under lantbruksrådets tillvaro rådet icke varit samlat till gemensamt sammanträde samt att särskilda avdelningar och sektioner av rådet hållit tillhopa endast fem sammanträden, vilka infallit under åren 1920, 1921 och 1924. Departementschefen har därvid uttalat att, ehuru något beslut från riksdagens sida icke erfordrades, han i allt fall med hänsyn till att riksdagen tidigare beretts tillfälle uttala sig i frågan velat redogöra för sin ställning till densamma.

Mot vad departementschefen i ärendet anfört har riksdagen icke funnit skäl till erinran.

4:o) Tillskott till dyrtidstillägg för lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater. Under punkt 4 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) medgiva, att under tiden 1 juli 1927—30 juni 1928 må till lantbruksingenjörer och extra lantbruksingenjörer ävensom till lantbruksstipendiat, som förordnas att i lantbruksingenjörs ställe utföra förrättning, för den tid förordnandet varar, utöver dyrtidstillägg på grund av lön eller arvode, av statsmedel utgå tillskott därtill på grund av inkomster för arbete enligt taxa, beräknade för en var befattningshavare till 2,600 kronor för år räknat;

b) förklara, att beträffande tillskott, som nu nämnts, de angående dyrtidstillägg för motsvarande tid gällande bestämmelser skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse, med rätt för Kungl. Maj:t att meddela de närmare föreskrifter, som kunna vara erforderliga för tillämpning av dessa bestämmelser;

c) för nu angivna ändamål såsom tillskott till dyrtidstillägg för lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 20,000 kronor.

Under hänvisning till riksdagens beslut rörande dyrtidstillägg i allmänhet åt statens befattningshavare får riksdagen anmäla, att riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning

a) medgivit, att under tiden 1 juli 1927—30 juni 1928 må till lantbruksingenjörer och extra lantbruksingenjörer ävensom till lantbruksstipendiat, som förordnas att i lantbruksingenjörs ställe utföra förrättning, för den tid förordnandet varar, utöver dyrtidstillägg på grund av lön eller arvode, av

statsmedel utgå tillskott därtill på grund av inkomster för arbete enligt taxa, beräknade för en var befattningshavare till 2,600 kronor för år räknat;

b) förklarar, att beträffande tillskott, som nu nämnts, de angående dyrtidstillägg för motsvarande tid gällande bestämmelser skola i tillämpliga delar lända till efter rättelse, med rätt för Kungl. Maj:t att meddela de närmare föreskrifter, som kunna vara erforderliga för tillämpning av dessa bestämmelser;

c) för nu angivna ändamål såsom tillskott till dyrtidstillägg för lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 20,000 kronor.

5:o) **Assistenter hos lantbruksingenjörer.** Under punkt 5 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till avlönande av assistenter hos lantbruksingenjörer anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 48,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts framställning innebär, att för ifrågavarande ändamål skulle göras tillgängligt ett från 36,000 kronor till 48,000 kronor ökat anslagsbelopp. Härigenom skulle möjliggöras en utsträckning av anställningstiden för assistenter från nu medgivna 360 månader till 480 månader.

Departementschefen har efter redogörelse för en av lantbruksstyrelsen gjord framställning i ämnet framhållit, att, då ändamålet med ifrågavarande förrättningar vore att öka jordens avkastning, det icke endast innebure en förlust för den enskilde, därest förrättning låte vänta på sig, utan torde det jämväl vara ett statsintresse av icke ringa betydelse, att förrättningarna bleve inom behörig tid handlagda. Skedde ej bättring i nu rådande förhållanden, syntes en hämsko läggas på den utveckling, som de av 1926 års riksdag antagna ändrade grunderna för statsbidrag till avdikningsförrättningar vore avsedda att befordra.

Härtill komme, att för hela landet och särskilt för Norrland en förstärkning av lantbruksingenjörernas biträden vore av behovet påkallad med hänsyn till den allt mera tilltagande arbetsbalansen.

Riksdagen finner med hänsyn till i ärendet anförda omständigheter den föreslagna anslagsökningen av behovet påkallad. På grund härav och då riksdagen icke har något att erinra mot vad departementschefen i övrigt i ärendet anført, får riksdagen anmäla, att riksdagen såsom bidrag till avlönande av assistenter hos lantbruksingenjörer anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 48,000 kronor.

6:o) **Stipendiat i boskapsskötsel och mejerihushållning m. m.** I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 6 gjorda framställning har riksdagen liksom för innevarande budgetår till en stipendiat i boskapsskötsel och mejerihushållning m. m. anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 2,500 kronor.

Lantbruksakademien och försöksväsendet på jordbruksområdet m. m.

7:o) **Lantbruksakademiens museum, bibliotek m. m.** Under punkt 7 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, med uteslutande ur riksstaten av de under anslagstiteln lantbruksakademien upptagna ordinarie reservationsanslagen till lantbruksakademiens lantbruks- och fiskerimuseum, till lantbruksakademiens tidskrift m. m. samt till lantbruksakademiens bibliotek, under samma rubrik uppföra till lantbruksakademiens museum, bibliotek m. m. ett ordinarie reservationsanslag av 16,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts framställning avser, att för önskvärd förenkling i uppställningen av de under nionde huvudtiteln ingående anslagen omförmälda tre anslag sammanföras i ett gemensamt reservationsanslag å 16,000 kronor, benämnt lantbruksakademiens museum, bibliotek m. m. I grunderna för ifrågavarande medels utbetalande avses icke någon ändring.

Riksdagen finner intet att erinra mot framställningen och har förty, med uteslutande ur riksstaten av de under anslagstiteln lantbruksakademien upptagna ordinarie reservationsanslagen till lantbruksakademiens lantbruks- och fiskerimuseum, till lantbruksakademiens tidskrift m. m. samt till lantbruksakademiens bibliotek, under samma rubrik uppfört till lantbruksakademiens museum, bibliotek m. m. ett ordinarie reservationsanslag av 16,000 kronor.

8:o) **Centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet.** Under punkt 8 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) besluta, att från och med ingången av budgetåret 1927—1928 antalet ordinarie befattningar vid centralanstalten skall upptagas på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
6 avdelningsföreståndare	B 30
2 överassistenter	B 26
4 laboratorer	B 26
8 assistenter	B 21
5 vaktmästare	B 7;

b) godkänna det av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade förslag till stat för centralanstalten, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928;

c) vid bifall härtill höja ordinarie förslagsanslaget till centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, nu 360,000 kronor, med 18,000 kronor till 378,000 kronor;

d) medgiva, att för täckande av uppkommen brist å lantbrukskemiska avdelningens vid centralanstalten expensanslag må tagas i anspråk ett be-

lopp av 3,702 kronor 42 öre av kvarstående behållning å det av riksdagen å tilläggsstat för 1921 till diverse utgifter vid centralanstalten beviljade extra reservationsanslaget å 39,200 kronor.

Sedan vid 1926 års riksdag beslutats ny lönereglering för personalen vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, har staten för anstalten från och med ingången av budgetåret 1926—1927 följande utseende:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 142,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 2,000
Arvode till lantbruksakademiens sekreterare i egenskap av ledamot och sekreterare i styrelsen för centralanstalten samt ordförande i dess nämnd 700 kronor samt arvoden till envar av 8 assistenter å 6,300 kronor, <i>förslagsanslag</i>	» 52,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare	» 37,000
Övriga utgifter	» 127,000
<i>Förslagsanslag</i> kronor 360,000.	

För de i staten upptagna kostnadernas bestridande uppfördes ett ordinarie förslagsanslag å sistnämnda belopp. Härjämte är i anstaltens inkomst- och utgiftsstat för innevarande budgetår upptagen en inkomstpost å 20,000 kronor, avseende dels anstaltens inkomster av jordbruket och ladugården samt av uthyrda bostadslägenheter och dels den lantbrukskemiska avdelningens inkomster av hjälpanalyser vid jordbruksavdelningens med särskilt donerade medel bekostade försöksverksamhet.

Vid anstalten finnas följande ordinarie befattningshavare:

Befattning	Lönegrad
6 avdelningsföreståndare	B 30
2 överassistenter	B 26
4 laboratorer	B 26
5 vaktmästare	B 7.

Det föreliggande förslaget innebär, bland annat, en omändring av de åtta assistenttjänsterna från s. k. arvodesbefattningar till befattningar å ordinarie stat. Härom har departementschefen anfört följande.

»Dessa tjänster hava karaktären av permanenta anställningar med full tjänstgöring. Deras innehavare kvarstå år efter år utan befordran, och för mången torde anställningen bliva en slutpost. Enligt vad jag inhämtat utgjorde de nuvarande assistenternas tjänstetid vid 1926 års ingång i medeltal 11.4 år. Att under dessa förhållanden alltjämt bibehålla dessa tjänstemän vid icke-ordinarie befattningar med därav följande osäkrare anställningsförhållanden och otryggare ställning i allmänhet samt utan pensionsrätt torde varken vara med anstaltens intressen förenligt eller med billighet

överensstämmande. Detta synes mig vara förhållandet så mycket mindre numera, sedan assistentbefattningarna vid naturhistoriska riksmuseet, med vilka centralanstaltens assistentbefattningar förut varit i löneavseende jämställda, enligt beslut vid 1926 års riksdag blivit ombildade till ordinarie tjänster. En gradering i löneavseende mellan de åtta assistentbefattningarna synes icke med hänsyn till förhållandena lämpligen eller rättvisligen kunna genomföras. De arbetsuppgifter, som tillkomma assistenterna vid de olika avdelningarna, äro så specialiserade, att utsikterna till befordran till annan anställning utom anstalten för dem alla äro synnerligen små. Jag finner mig därför böra tillstyrka, att ifrågakarande åtta arvodesbefattningar förändras till ordinarie tjänster i den av anstaltsstyrelsen föreslagna lönegraden B 21, vilken lönegrad jämväl lönenämnden funnit lämpligt avvägd.»

I anslutning till förslaget om assistenttjänsternas upptagande såsom särskilda ordinarie tjänster föreslås vidkommande de i ordinarie staten för anstalten först upptagna tre anslagsposterna, att posten »avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag» förhöjes med ett mot avlöningar för åtta nytillkomna assistentbefattningar svarande belopp av 57,696 kronor eller från nuvarande belopp av 142,000 kronor till i avrundat tal 199,700 kronor, under det att nuvarande förslagsanslaget »arvode till lantbruksakademiens sekreterare etc.» å 52,000 kronor, varifrån arvodena till de åtta assistenterna för närvarande utgår, ersättes av ett bestämt anslag å 700 kronor, avsett för bestridandet av utgående arvode till lantbruksakademiens sekreterare. Vidare har anslagsposten till vikariatsersättningar, i anslutning till assistenttjänsternas upptagande såsom särskilda ordinarie tjänster, ökats med 600 kronor till 2,600 kronor.

Vidkommande de båda övriga i staten ingående anslagsposterna ifrågasättes ökning av posten avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare med 3,000 kronor eller från 37,000 kronor till 40,000 kronor samt av posten till övriga utgifter med 8,000 kronor eller från 127,000 kronor till 135,000 kronor.

Slutligen har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att för täckande av uppkommen brist å lantbrukskemiska avdelningens vid centralanstalten expensanslag må tagas i anspråk ett belopp av 3,702 kronor 42 öre av kvarstående behållning å det av riksdagen å tilläggsstat för 1921 till diverse utgifter vid centralanstalten beviljade extra reservationsanslaget å 39,200 kronor.

Vad angår Eders Kungl. Maj:ts förslag till uppförande å ordinarie stat av de nuvarande såsom arvodestjänster upptagna assistentbefattningarna vid centralanstalten vill riksdagen anföra följande.

En förutsättning för att den vid centralanstalten bedrivna mycket förtjänstfulla försöksverksamheten skall kunna lända det praktiska jordbruket till största möjliga gagn är enligt riksdagens uppfattning, att en intim förbindelse upprätthålles med detsamma. De vid centralanstalten ursprungligen inrättade assistentbefattningarna torde ock varit avsedda att i sin mån tjäna detta syfte. Utom att tillgodose avdelningsföreståndarnas behov av erfor-

derlig arbetshjälps synes avsikten sålunda hava varit att bland assistenterna rekrytera personer, lämpliga att efter erforderlig tids tjänstgöring vid anstalten genom anställning såsom konsulenter eller i annan liknande egenskap för det praktiska jordbruket fruktbargöra vid centralanstalten vunna insikter och erfarenheter. Häri torde ock vara att söka en av anledningarna till att dessa befattningar icke uppförts såsom ordinarie tjänster.

Med denna utgångspunkt har riksdagen icke kunnat undgå finna det i viss mån beklagligt, att ifrågavarande befattningshavares verksamhet erhållit en läggning och utveckling, som att döma av departementschefens ovan intagna yttrande göra utsikterna till annan anställning utom anstalten för dem alla synnerligen små. Och enligt riksdagens mening skulle tjänsternas bindande å ordinarie stat vara ägnat att ytterligare skärpa dessa ganska allvarliga olägenheter. Redan på grund härav måste riksdagen ställa sig betänksam till den ifrågasatta åtgärden. Vad departementschefen anfört såsom närmaste motiv för befattningshavarnas i fråga uppförande på ordinarie stat synes riksdagen i och för sig icke kunna tillmätas avgörande betydelse, alldenstund enahanda skäl för närvarande kunna åberopas beträffande ett stort antal andra statens tjänstemän, vilka bibehållas å extra stat i avvaktan på besparingsarbetets fortskridande. I varje fall anser riksdagen den omständigheten, att frågan om den högre lantbruksundervisningens ordnande — i nära samband varmed står spörsmålet om centralanstaltens blivande ställning i detta avseende — för närvarande är föremål för utredning, utgöra tillräckligt skäl för att icke uppföra centralanstaltens assistenter på ordinarie stat. Riksdagen kan sålunda icke biträda Eders Kungl. Maj:ts förslag i nu ifrågavarande avseende.

I övrigt har riksdagen icke funnit skäl till erinran mot vad Eders Kungl. Maj:t under denna punkt föreslagit.

Med avseende å själva anslagsberäkningen bör i anslutning till riksdagens ovan intagna ståndpunkt ifråga om anstaltens assistenter de i gällande stat för anstalten upptagna tre första posterna uppföras på oförändrat sätt.

Staten skulle alltså erhålla följande utseende.

Stat:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	142,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	2,000
Arvode till lantbruksakademiens sekreterare i egenskap av ledamot och sekreterare i styrelsen för centralanstalten samt ordförande i dess nämnd 700 kronor samt arvoden till envar av 8 assistenter å 6,300 kronor, <i>förslagsanslag</i>	»	52,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare	»	40,000
Övriga utgifter	»	135,000

Förslagsanslag kronor 371,000.

Riksdagen har alltså i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning

a) beslutat, att antalet ordinarie befattningar vid centralanstalten skall oförändrat upptagas på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
6 avdelningsföreståndare	B 30
2 överassistenter	B 26
4 laboratorer	B 26
5 vaktmästare	B 7;

b) godkänt det ovan intagna förslag till stat för centralanstalten, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928;

c) höjt ordinarie förslagsanslaget till centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, nu 360,000 kronor, med 11,000 kronor till 371,000 kronor;

d) medgivit, att för täckande av uppkommen brist å lantbrukskemiska avdelningens vid centralanstalten expensanslag må tagas i anspråk ett belopp av 3,702 kronor 42 öre av kvarstående behållning å det av riksdagen å tilläggsstat för 1921 till diverse utgifter vid centralanstalten beviljade extra reservationsanslaget å 39,200 kronor.

9:o) **Forskningsverksamhet på biodlingens område.** I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 9 gjorda framställning har riksdagen liksom för innevarande budgetår till fortsatt uppehållande av den vid centralanstaltens för försöksväsendet på jordbruksområdet entomologiska avdelning bedrivna forskningsverksamheten på biodlingens område anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 5,500 kronor.

10:o) **Ökat anslag för vissa byggnadsarbeten vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet.** Under punkt 10 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående ökat anslag för vissa byggnadsarbeten vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, som Kungl. Maj:t kunde komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål beräkna för budgetåret 1927—1928 ett belopp av 25,000 kronor.

Härefter har Eders Kungl. Maj:t i en den 22 februari 1927 avlåten proposition nr 158 föreslagit riksdagen att för beredande av ytterligare medel till byggnadsarbeten vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 25,000 kronor.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (IX H. T. 1926 p. 8) har 1926 års riksdag (R. skr. nr 75, punkt 1) till byggnadsarbeten vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet anvisat ett extra reservationsanslag

av 235,500 kronor. Av ifrågavarande anslag äro 199,000 kronor avsedda att genom en tillbyggnad till den nuvarande stora institutionsbyggnaden på ett bestående sätt tillgodose de kemiska och bakteriologiska avdelningarnas behov av ökade utrymmen. Återstoden eller 36,500 kronor avses till reparation m. m. av en ursprungligen till bostad åt föreståndaren för lantbruksbotaniska avdelningen avsedd villabyggnad.

Det nu äskade anslaget avses dels till möjliggörande av en viss utvidgning av den fasta inredningen i laboratorielokalerna i institutionsbyggnaden i ändamål att göra de för institutionens behov relativt begränsade lokalerna så ändamålsenliga som möjligt, dels ock till ökning av de för oförutsedda arbeten i samma byggnad upptagna utgiftsposterna, vilka visat sig otillräckliga för täckande av de oberäknade utgifter, som efter allt att döma komme att uppstå vid om- och tillbyggnaden av institutionsbyggnaden.

Då behovet av det föreslagna kompletteringsanslaget synes riksdagen styrkt genom den i ärendet förebragta utredningen och det av skäl, som departementschefen i sitt anförande till statsrådsprotokollet utvecklat, mött svårigheter att från början förutse de behov, som sålunda sedermera yppat sig, vill riksdagen biträda anvisande av det äskade anslaget.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen för beredande av ytterligare medel till byggnadsarbeten vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 25,000 kronor.

Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar.

11:o) **Diverse behov vid lantbruksinstitutet vid Ultuna.** Under punkt 16 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till diverse behov vid lantbruksinstitutet vid Ultuna anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 26,000 kronor.

I det ordinarie anslaget till lantbruksinstitutet vid Ultuna ingår enligt den år 1917 fastställda staten en anslagspost till institutets övriga utgifter, avseende andra kostnader för institutet än avlöningar. Sagda post är jämlikt beslut vid 1919 års riksdag upptagen till 34,600 kronor. Från denna anslagspost gäldas utgifter för bränsle och lyse, byggnadsunderhåll, renhållning, kost åt frielever, förbrukningsartiklar, dagsverken och körslor, foder åt hästar, bibliotek, exkursioner m. m.

Då de till dessa utgifter avsedda medel visat sig otillräckliga, har riksdagen till täckande av uppkommen brist å förenämnda anslagspost och bestridande av ökade kostnader för därmed avsedda olika ändamål under senare år anvisat förstärkningsanslag. Till diverse behov vid institutet

anvisades sålunda för budgetåret 1926—1927 ett extra anslag av 22,500 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär en ökning med 3,500 kronor i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget för ändamålet. Behovet av ökningen, som hänför sig till posterna institutioner och samlingar, exkursioner, inventarier samt städning och rengöring, finner riksdagen styrkt genom utredningen i ärendet. Riksdagen har därför till diverse behov vid lantbruksinstitutet vid Ultuna anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 26,000 kronor.

12:o) **Diverse behov vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp.** Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 17 föreslagit har riksdagen liksom för innevarande budgetår till diverse behov vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 8,500 kronor.

13:o) **Lanthushållningsseminariet å Rimforsa.** Under punkt 18 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till uppehållande av verksamheten vid Fredrika Bremer-förbundets lanthushållningsseminarium å Rimforsa anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 20,600 kronor.

Till grund för Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning föreligger, enligt vad av statsrådsprotokollet framgår, en av seminariets styrelse gjord av lantbruksstyrelsen tillstyrkt framställning med hemställan, bland annat, om ökning med 1,000 kronor av anslaget till avlöningar. Såsom stöd härför åberopar styrelsen önskvärdheten av, att en vid anstalten befintlig extra lärarinnebefattning omföres till ordinarie, fullt jämställd med övriga fasta lärarinnebefattningar i fråga om ålderstillägg och pension samt med grundlön av 2,500 kronor.

Departementschefens uttalande till statsrådsprotokollet i ärendet är av följande lydelse:

»Enär för verksamheten vid seminariet ett omförande av ifrågavarande extra lärarinnebefattning till ordinarie synes synnerligen önskvärd, vill jag tillstyrka, att för ändamålet anslaget till avlöningar höjes med 1,000 kronor och att såsom villkor för anslagets utgående föreskrives, att vid seminariet skola vara fast anställda en föreståndarinna och minst 6 lärarinnor. Härav påkallas motsvarande ändring i reglementet för anstalten. För ålderstillägg torde i anslutning till lantbruksstyrelsens beräkning för nästkommande budgetår böra finnas tillgängligt ett till 2,100 kronor förhöjt belopp.

För vinnande av förenkling vid riksstatsens uppställning synas de båda för verksamheten vid seminariet nu utgående anslagen lämpligen böra sammanföras till ett anslag, vilket torde böra få naturen av extra förslagsanslag. Då avlöningsanslaget utgår enligt av riksdagen prövade grunder samt Kungl. Maj:t i samband med anslagets anvisande torde angiva det belopp, som högst

må utgå till avlöningar, synes en dylik beteckning av hela anslaget såsom förslagsanslag icke medföra olägenhet.»

Riksdagen, som förvissat sig om, att ifrågavarande seminarium fyller ett bestämt behov, icke minst i vad gäller utbildande av lärarinnor vid de statsunderstödda lanthushållsskolorna, biträder Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och har alltså till uppehållande av verksamheten vid Fredrika Bremer-förbundets lanthushållningsseminarium å Rimforsa anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 20,600 kronor.

14:o) Understöd åt lantmannaskolor. Under punkt 19 har Eders Kungl. Maj:ts föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till understöd åt lantmannaskolor, nu 350,000 kronor, med 30,000 kronor till 380,000 kronor.

Departementschefen har till statsrådsprotokollet i ärendet anfört följande:
 »För önskvärd förenkling i uppställningen av de under nionde huvudtiteln ingående anslag samt för bättre översikt över de för de särskilda skolorna uppkommande totalkostnader vill jag föreslå, att omförmälda ordinarie förslagsanslag till ålderstillägg uteslutes ur riksstaten samt att de för envar av lantmannaskolor, lanthushållsskolor och lantbruksskolor för ändamålet erforderliga medlen beredas från de till understöd åt respektive skolor uppförda ordinarie anslagen. Enligt vad jag från statskontoret inhämtat hava till ålderstillägg under kalenderåret 1925 utbetalts i runt tal för lantmannaskolorna 47,500 kronor, för lanthushållsskolorna 12,000 kronor och för lantbruksskolorna 11,500 kronor. Vid en överföring till de för verksamheten i skolorna beviljade huvudanslagen synas emellertid sagda belopp med hänsyn till väntad stegring i utbetalningarna böra något ökas och lämpligen beräknas för lantmannaskolor till 50,000 kronor, för lanthushållsskolor till 13,000 kronor och för lantbruksskolor till 12,500 kronor, vilka summor tillhopalagda understiga det för närvarande för ålderstillägg anvisade anslaget med 4,500 kronor.

Vidkommande det belopp, varmed ordinarie förslagsanslaget till understöd åt lantmannaskolor bör i riksstaten för instundande budgetår uppföras, så torde med hänsyn till hittillsvarande medelsåtgång för tillgodoseende av de utgifter, vilka för närvarande bestridas från anslaget, böra beräknas allenast 330,000 kronor. Vid bifall till mitt nyss angivna förslag skulle härtill komma kostnaderna för ålderstillägg, 50,000 kronor, vadan alltså anslaget torde bestämmas till 380,000 kronor.»

Jämväl riksdagen anser ändamålsenligt och lämpligt, att ovan omförmälda ordinarie förslagsanslag till ålderstillägg ur riksstaten uteslutes samt att de för en var av lantmannas-, lanthushålls- och lantbruksskolor för ändamålet erforderliga medlen beredas från de till understöd åt respektive skolor uppförda ordinarie anslagen. Härav föranledd ökning av nu förevarande anslag till understöd åt lantmannaskolor biträdes sålunda av riksdagen,

som ej heller vidkommande beräkningen i övrigt av anslaget funnit anledning till någon erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen har höjt ordinarie förslagsanslaget till understöd åt lantmannaskolor, nu 350,000 kronor, med 30,000 kronor till 380,000 kronor.

15:o) **Ökat understöd åt lantmannaskolor.** I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 20 gjorda framställning har riksdagen för beredande av ökat understöd åt lantmannaskolor för läsåret 1926—1927 anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 33,000 kronor, att utgå med högst 10 procent av skolan eljest enligt gällande bestämmelser tillkommande understöd av statsmedel, anslag till ålderstillägg samt särskilt dyrtidstillägg till lärarpersonalen icke inräknat, samt oberoende av, huruvida inom orten tillskjutes däremot helt eller delvis svarande belopp.

16:o) **Understöd åt lantbruksskolor.** Under punkt 21 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till understöd åt lantbruksskolor, nu 200,000 kronor, med 13,000 kronor till 213,000 kronor.

Den av Eders Kungl. Maj:t ifrågasatta ökningen av anslaget ansluter sig till ovan under punkt 14 återgivna, av departementschefen framförda förslag om sammanslagning med anslaget av den till ålderstillägg åt personal vid lantbruksskolorna avsedda andel i ovannämnda särskilda anslag till ålderstillägg.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts framställning har riksdagen höjt ordinarie förslagsanslaget till understöd åt lantbruksskolor, nu 200,000 kronor, med 13,000 kronor till 213,000 kronor.

17:o) **Ökat understöd åt lantbruksskolor.** I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 22 framställda förslag har riksdagen för beredande av ökat understöd åt lantbruksskolor för läsåret 1926—1927 anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 20,000 kronor, att utgå med högst 10 procent av skolan eljest enligt gällande bestämmelser tillkommande understöd av statsmedel, anslag till ålderstillägg samt särskilt dyrtidstillägg till lärarpersonalen icke inräknat, samt oberoende av, huruvida inom orten tillskjutes däremot helt eller delvis svarande belopp.

18:o) **Understöd åt lantbruksskolor.** Under punkt 23 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att a) med uteslutande ur riksstaten av ordinarie anslaget till understöd åt lantbruksskolor, under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 122,500 kronor, b) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet föreslagna ändringar i nu gällande grunder för statsunderstöd till lantbruksskolor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning avser, dels att det nuvarande bestämda ordinarie anslaget å 110,000 kronor till lantbruksskolor skall ur

riksstaten uteslutas och däri i stället för samma ändamål uppföras ett med 12,500 kronor ökat ordinarie anslag av förslagsanslags natur, dels ock att bidrag från anslaget må utgå till skolorna jämväl för avlöande, i samma utsträckning som gäller beträffande lantmanna- och lanthushållsskolorna, av vikarie åt lärarpersonalen vid ledighet i vissa fall.

Anslagsökningen ansluter sig sålunda till det ovan under punkt 14 återgivna, av departementschefen framförda förslag att med anslaget skulle sammanföras den till ålderstillägg åt personalen vid lantbruksskolorna avsedda andel av ordinarie förslagsanslaget till ålderstillägg åt föreståndare och lärare vid lantmanna-, lanthushålls- och lantbruksskolor.

Departementschefen har till statsrådsprotokollet i ärendet anfört bland annat följande:

»Enär beträffande statsbidrag till vikarier för lärarpersonalen samma billighetsskäl, som föranlett, att dylika bidrag tillerkänts lantmanna- och lanthushållsskolorna, tala för, att bidrag utgår jämväl till lantbruksskolorna, vill jag tillstyrka en sådan ändring i de av riksdagen antagna grunderna för statsunderstöd åt lantbruksskolorna, att bidrag av statsmedel till vikarier för fast anställd föreståndare eller lärare må utgå på sätt vid lantmannaskola och lanthushållsskola är gällande. Såsom villkor härför torde böra föreskrivas, att, i överensstämmelse med vad som stadgats för lantmanna- och lanthushållsskolor, fast anställd föreståndare eller lärare, som erhållit tjänstledighet på grund av sjukdom eller för uppehållande av befattning i statens tjänst eller för fullgörande av annat offentligt uppdrag, skall äga behålla samtliga honom tillkommande avlöningsförmåner med avdrag för ett belopp, motsvarande en tredjedel av den med befattningen förenade kontanta minimigrundlönen, vilket belopp skall utgå till vikarien, dock att vid tjänstledighet i sistnämnda båda fall på Kungl. Maj:t skall ankomma att bestämma, i vad mån den tjänstledige skall av sin berörda lön till vikarien avstå mer än en tredjedel.

Såsom lantbruksstyrelsen framhållit, torde en sådan ordning som den föreslagna icke medföra nämnvärda kostnader för statsverket, och någon förhöjning av det till lantbruksskolorna nu utgående anslaget torde icke av denna anledning påkallas. Däremot kräves, att sagda anslag, som är av bestämt anslags natur, omföres till förslagsanslag. Någon olägenhet härav synes icke behöva uppstå, då utbetalningarna såväl för själva skolorna som till vikariatsersättningar ske enligt av riksdagen bestämda, lätt kontrollerbara grunder.»

På skäl som i ärendet anförts biträder riksdagen Eders Kungl. Maj:ts framställning och har alltså,

a) med uteslutande ur riksstaten av ordinarie anslaget till understöd åt lantbruksskolor, under samma rubrik uppfört ett ordinarie förslagsanslag av 122,500 kronor,

b) godkänt av departementschefen i statsrådsprotokollet föreslagna ändringar i nu gällande grunder för statsunderstöd till lantbruksskolor.

19:o) **Ålderstillägg åt föreståndare och lärare vid lantmannaskolor, lant-hushållsskolor och lantbruksskolor.** Under åberopande av vad under punkt 14 anförts och i överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 24 gjorda framställning får riksdagen anmäla, att riksdagen — sedan de till ålderstillägg åt personalen vid lantmannaskolor, lant-hushållsskolor och lantbruksskolor erforderliga medel av riksdagen anvisats att utgå från de till understöd åt respektive skolor uppförda ordinarie anslagen — ur riksstaten uteslutit ordinarie förslagsanslaget till ålderstillägg åt föreståndare och lärare vid nämnda skolor.

20:o) **Lantbruksskolan vid Ultuna.** Under punkt 26 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att a) medgiva, att beträffande dels rätt för fast anställd föreståndare och förste lärare vid lantbruksskolorna vid Ultuna och Alnarp, som åtnjuter tjänstledighet på grund av sjukdom eller för uppehållande av befattning i statens tjänst eller för fullgörande av annat offentligt uppdrag, att under tiden för ledigheten behålla honom tillkommande löneförmåner dels ock bidrag till ersättning åt vikarie för föreståndare och förste lärare under sådan tjänstledighet skola gälla motsvarande bestämmelser som för dylik personal vid statsunderstödda lantbruksskolor; b) med uteslutande ur riksstaten av det däri uppförda ordinarie anslaget till lantbruksskolan vid Ultuna, under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 8,350 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts framställning avser först att i anslutning till det under punkt 18 upptagna förslaget om lantbruksskolornas likställighet med lantmanna- och lant-hushållsskolorna i fråga om statsbidrag till ersättning åt vissa vikarier samma grunder skulle vinna tillämpning i vad avser lantbruksskolorna vid Ultuna och Alnarp.

Departementschefen har i detta ämne anfört följande:

»I anslutning till vad förut sagts rörande lantbruksskolornas inbördes likställighet synes jämväl i fråga om ersättning till vikarie för där anställd lärarpersonal böra vid skolorna tillämpas enahanda bestämmelser. Förut under punkt 23 har jag tillstyrkt utsträckande till statsunderstödda lantbruksskolor av de redan för lantmanna- och lant-hushållsskolor gällande grunderna härutinnan. Jag vill nu tillstyrka, att samma grunder rörande ersättning till vikarier vinna tillämpning även vid lantbruksskolorna vid Ultuna och Alnarp. Ett medgivande i sistnämnda hänseende förutsätter, i anslutning till vad som gäller beträffande lantmanna- och lant-hushållsskolor och i nyssnämnda punkt föreslagits skola gälla jämväl i fråga om statsunderstödda lantbruksskolor, att personal, till vilkas vikarier utgår ersättningsbidrag av statsmedel, vid tjänstledighet på grund av sjukdom eller för uppehållande av befattning i statens tjänst eller för fullgörande av annat offentligt uppdrag skall äga behålla samtliga dem tillkommande avlöningsförmåner med avdrag för ett belopp, motsvarande en tredjedel av den med befattningen förenade kontanta minimigrundlönen, vilket belopp skall utgå till vikarien; dock att vid tjänst-

ledighet i sistnämnda båda fall på Kungl. Maj:t skall ankomma att bestämma i vad mån den tjänstledige skall till vikarien avstå mer än en tredjedel.»

Vidare föreslås, att det nuvarande bestämda ordinarie anslaget å 6,850 kronor till lantbruksskolan vid Ultuna skall ur riksstaten uteslutas och däri i stället för ändamålet uppföras ett med 1,500 kronor ökat ordinarie anslag av förslagsanslags natur. Av anslagsökningen avses 500 kronor till ersättning åt lärarna i trädgårdsskötsel, skogshushållning och byggnadslära, vilka hittills icke åtnjutit särskilt arvode för undervisningen i nämnda ämnen, samt 1,000 kronor till ålderstillägg åt lärarpersonalen. Anslagets omföring till förslagsanslag har motiverats med att i detsamma ingår för ålderstillägg avsett belopp ävensom att därav skulle komma att bestridas ett mindre belopp till vikariatsersättning. Departementschefen framhåller, att någon erinran mot en sådan anordning knappast torde kunna göras, då Eders Kungl. Maj:t vid anslaget utanordnande torde meddela föreskrifter om dess användning i enlighet med de av riksdagen prövade grunderna.

Under punkt 18 har riksdagen biträtt Eders Kungl. Maj:ts förslag, att statsbidrag till vikarier för fast anställd föreståndare eller lärare vid lantbruksskolorna bör utgå på sätt vid lantmannaskola och lantbruksskola är gällande. I anslutning härtill torde i överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag samma grunder böra vinna tillämpning jämväl vid lantbruksskolorna vid Ultuna och Alnarp.

Då riksdagen ej heller i övrigt funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen

a) medgivit, att beträffande dels rätt för fast anställd föreståndare och förste lärare vid lantbruksskolorna vid Ultuna och Alnarp, som åtnjuter tjänstledighet på grund av sjukdom eller för uppehållande av befattning i statens tjänst eller för fullgörande av annat offentligt uppdrag, att under tiden för ledigheten behålla honom tillkommande löneförmåner dels ock bidrag till ersättning åt vikarie för föreståndare och förste lärare under sådan tjänstledighet skola gälla motsvarande bestämmelser som för dylik personal vid statsunderstödda lantbruksskolor;

b) med uteslutande ur riksstaten av det däri uppförda ordinarie anslaget till lantbruksskolan vid Ultuna, under samma rubrik uppfört ett ordinarie förslagsanslag av 8,350 kronor.

21:o) **Hovbeslagsskolan vid Alnarp.** Under punkt 31 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie anslaget till hovbeslagsskolan vid Alnarp, nu 4,500 kronor, med 900 kronor till 5,400 kronor.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att för instundande budgetår erfordras ett förstärkningsanslag till skolan av 900 kronor. För vinnande av större enkelhet i uppställningen av nionde huvudtitelns anslag samt då ifrågasvarande förstärkningsanslag avsåge allenast ett mindre belopp och visat sig vara av mera konstant natur, har departementschefen ansett detsamma lämpligen böra sammanslås med det ordinarie anslaget till skolan.

Framställningen föranleder icke någon riksdagens erinran, varför riksdagen höjt ordinarie anslaget till hovbeslagsskolan vid Alnarp, nu 4,500 kronor, med 900 kronor till 5,400 kronor.

22:o) **Understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter.** Under punkt 32 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) medgiva, att av ordinarie förslagsanslaget till understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter må efter Kungl. Maj:ts prövning och i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som gälla beträffande lant-hushållsskolor, utbetalas understöd jämväl till elever vid Önnestads trädgårdsskola för unga kvinnor under förutsättning att statsbidrag utgår även till verksamhetens uppehållande i övrigt vid skolan;

b) höja nämnda anslag, nu 120,000 kronor, med 30,000 kronor till 150,000 kronor.

Den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna ökningen av anslaget har motiverats med belastningen å anslaget, vilken, enligt vad av statsrådsprotokollet framgår, för budgetåret 1925—1926 uppgått till 152,288 kronor 50 öre.

I vad framställningen avser medgivande att från anslaget må efter Kungl. Maj:ts prövning och i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som gälla beträffande lant-hushållsskolor, utbetalas understöd jämväl till elever vid Önnestads trädgårdsskola för unga kvinnor, — vilken är förlagd till folkhögskolan och lantmannaskolan vid Önnestad i Kristianstads län — har departementschefen i ämnet anfört följande:

»Vad först angår frågan om anslag till stipendier åt elever vid Önnestads trädgårdsskola, anser jag denna skola, vilken jämte Fredrika Bremer-förbundets fruktodlings- och trädgårdsskola vid Apelryd är den enda som håller längre sommarkurser i trädgårdsskötsel för kvinnor, betydelsefull såväl för praktisk och teoretisk utbildning för skötsel av hemträdgård och annan trädgårdsskötsel som för väckande av intresse inom bygden för trädgårdsodling. Skolan har nu varit i verksamhet under en lång följd av år och för länge sedan kommit ur försöksstadiet. Med hänsyn till den ställning skolan sålunda kommit att intaga anser jag, att vid densamma, i lika hög grad som vid många andra motsvarande men inom andra verksamhetsområden arbetande skolor, någon lättnad i ekonomiskt avseende bör beredas eleverna för begagnande av undervisningen. Detta understöd torde böra utgå i form av stipendier åt obemedlade och mindre bemedlade elever, och böra såväl beträffande stipendiebeloppets storlek som grunderna för stipendiernas utbetalande gälla motsvarande bestämmelser, som för närvarande tillämpas med avseende å elever vid lant-hushållsskola. Såsom förutsättning för statsunderstöd till stipendier bör gälla, att skolans verksamhet åtnjuter bidrag av staten.

Vidkommande beräkningen av ifrågavarande anslagsbelopp kräves, i anslutning till den av lantbruksstyrelsen påpekade belastningen å anslaget, någon ökning däri. I sådant avseende vill jag tillstyrka en summa av 30,000 kronor, varigenom anslaget skulle uppgå till 150,000 kronor. De av

understöd åt elever vid Önnestads trädgårdsskola betingade jämförelsevis obetydliga utgifterna synas icke föranleda ökning i det av lantbruksstyrelsen beräknade beloppet.»

Mot det av Eders Kungl. Maj:t för ifrågavarande ändamål äskade anslagsbeloppet har riksdagen intet att erinra.

Med avseende åter å förslaget om utsträckning av rätten till erhållande av elevstipendier lärer enligt vad riksdagen erfarit även från andra skolor icke blott på hithörande utan jämväl på andra yrkesområden samma krav med minst lika fog kunna resas. Med hänsyn härtill och då riksdagen i saknad av närmare utredning i ärendet icke kan överblicka de konsekvenser, vartill ett steg i föreslagen riktning torde kunna leda, anser sig riksdagen icke böra biträda förslaget i nu förevarande avseende.

Riksdagen får anmäla, dels att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning under punkt a) icke vunnit riksdagens bifall dels ock att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag under punkt b) höjt ordinarie förslagsanslaget till understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter, nu 120,000 kronor, med 30,000 kronor till 150,000 kronor.

23:o) Försöksverksamhet med köksväxter vid Alnarps trädgårdar. Under punkt 33 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till försöksverksamheten med köksväxter vid Alnarps trädgårdar anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 19,300 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär en ökning av anslaget i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade med 1,800 kronor. Som emellertid anslagsberäkningen icke givit riksdagen anledning till erinran, har riksdagen till försöksverksamheten med köksväxter vid Alnarps trädgårdar anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 19,300 kronor.

24:o) Trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige. Under punkt 34 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie anslaget till trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige, nu 22,000 kronor, med 8,000 kronor till 30,000 kronor.

Departementschefen har till motivering av den äskade anslagsökningen anfört, att för vinnande av förenkling i uppställningen av de under huvudtiteln ingående anslagen samt enär jämväl berörda till skolorna utgående extra anslag visat sig åtminstone tills vidare vara bundet vid ett mera konstant behov, det syntes honom lämpligt, att ordinarie anslaget till skolorna ökades med så stor del av de för femårsperioden 1925—1930 beviljade förstärkningsanslagen, som svarade mot den årliga anvisningen å extra stat, eller med 8,000 kronor.

Framställningen biträdades av riksdagen, som alltså höjt ordinarie anslaget till trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige, nu 22,000 kronor, med 8,000 kronor till 30,000 kronor.

25:o) **Trädgårdsskola för kvinnor.** Under punkt 35 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom statsbidrag för uppehållande av undervisningen vid Fredrika Bremer-förbundets fruktodlings- och trädgårdsskola vid Apelryd anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 10,000 kronor.

Förevarande framställning innebär icke någon annan förändring än att det hittills såsom reservationsanslag uppförda anslaget, då det avses såsom statsunderstöd åt enskild förening, enligt gällande praxis uppförts såsom bestämt anslag.

I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen såsom statsbidrag för uppehållande av undervisningen vid Fredrika Bremer-förbundets fruktodlings- och trädgårdsskola vid Apelryd anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 10,000 kronor.

26:o) **Kurser i trädgårdsskötsel.** Under punkt 36 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till kurser i trädgårdsskötsel anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 21,700 kronor.

Anslagsbehovet för budgetåret 1927—1928 har beräknats till enahanda belopp som för innevarande budgetår. Som emellertid någon reservation icke ansetts påräknelig, innefattar framställningen äskande av hela det såsom erforderligt beräknade beloppet.

Mot framställningen har riksdagen intet att erinra, varför riksdagen till kurser i trädgårdsskötsel anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 21,700 kronor.

27:o) **Reseunderstöd för lantbrukets studerande.** Under punkt 37 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att med uteslutande ur riksstaten av ordinarie anslaget till reseunderstöd för lantbrukets studerande under samma rubrik uppföra ett ordinarie reservationsanslag av 20,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning innefattar förslag om omförande såsom reservationsanslag av det nu i riksstaten för ändamålet uppförda bestämda ordinarie anslaget, varigenom överensstämmelse skulle vinnas med andra i riksstaten uppförda stipendieanslag.

Med bifall till framställningen har riksdagen med uteslutande ur riksstaten av ordinarie anslaget till reseunderstöd för lantbrukets studerande, under samma rubrik uppfört ett ordinarie reservationsanslag av 20,000 kronor.

Stuteriväsendet.

28:o) **Stuteriöverstyrelsen.** Under punkt 38 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) medgiva, att från och med budgetåret 1927—1928 stuteriöverstyrelsens utgifter för skrivmaterialier och expenser, ved m. m. må gäldas från nionde huvudtitelns allmänna anslag för sådant ändamål;

b) godkänna följande ändrade stat för stuteriöverstyrelsen, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	27,700
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	500
Arvoden å 1,200 kronor till två fullmäktige	»	2,400
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	»	3,000

Förslagsanslag kronor 33,600;

c) vid bifall härtill minska ordinarie förslagsanslaget till stuteriöverstyrelsen, nu 34,600 kronor, med 1,000 kronor till 33,600 kronor.

Ordinarie förslagsanslaget till stuteriöverstyrelsen utgör för år räknat 34,600 kronor. Den från och med den 1 juli 1925 gällande staten för styrelsen har följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	27,700
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	500
Arvoden å 1,200 kronor till två fullmäktige	»	2,400
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	»	4,000

Förslagsanslag kronor 34,600.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning innebär, att den i staten uppförda anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., från vilken för närvarande jämväl bestridas styrelsens expensutgifter, skall från och med budgetåret 1927—1928 i överensstämmelse med vad beträffande statsdepartementen och flertalet centrala ämbetsverk redan vore fallet användas för allenast avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare, under det att expensutgifterna skola gäldas från nionde huvudtitelns allmänna expensanslag. Då det för avlöningar till ifrågavarande befattningshavare erforderliga beloppet beräknas till 3,000 kronor, föreslås den i ordinarie förslagsanslaget till styrelsen härför upptagna posten minskad till detta belopp.

Framställningen föranleder icke någon riksdagens erinran. Riksdagen har fördenskull

a) medgivit, att från och med budgetåret 1927—1928 stuteriöverstyrelsens utgifter för skrivmaterialier och expenser, ved m. m. må gäldas från nionde huvudtitelns allmänna anslag för sådant ändamål,

b) godkänt följande ändrade stat för stuteriöverstyrelsen, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	27,700
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	500
Arvoden å 1,200 kronor till två fullmäktige	»	2,400
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	»	3,000

Förslagsanslag kronor 33,600;

c) minskat ordinarie förslagsanslaget till stuteriöverstyrelsen, nu 34,600 kronor, med 1,000 kronor till 33,600 kronor.

Boskapskötsel m. m.

29:o) **Befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln.** Under punkt 42 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie reservationsanslaget till befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln, nu 265,000 kronor, med 10,000 kronor till 255,000 kronor.

I en inom första kammaren väckt motion nr 153 har hemställts, att riksdagen måtte besluta i årets statsverksproposition, nionde huvudtiteln, under punkt 42 till befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln höja av Kungl. Maj:t föreslagna ordinarie reservationsanslag 255,000 kronor med 16,000 kronor till 271,000 kronor.

Under förevarande punkt har departementschefen upptagit ett av lantbruksstyrelsen framställt, av statskontoret tillstyrkt förslag, avseende att åt ordförandena i nötboskapspremieringsnämnderna skulle — i likhet med vad nu är fallet beträffande ordförandena i hästpremieringsnämnderna — beredas särskilt arvode för premieringsarbetet utöver den ersättning, desamma åtnjuta enligt gällande resereglemente. Enligt detta förslag skulle årliga arvoden avpassade med hänsyn till arbetet inom de olika premieringsnämndsordförande, som icke vore konsulenter eller eljest med statsmedel avlönade, fast anställda tjänstemän hos hushållningssällskap.

Vad angår storleken av det belopp, varmed ifrågavarande anslag bör för instundande budgetår uppföras, framhåller departementschefen, att, även om till arvoden åt nämndsordförandena disponeras det av lantbruksstyrelsen därför beräknade belopp av omkring 8,000 kronor, anslagsanvisningen torde kunna med hänsyn till väntad behållning å anslaget minskas med 10,000 kronor och sålunda begränsas till 255,000 kronor.

Utgående från att departementschefen vid anslagets beräkning tagit hänsyn till en i statsrådsprotokollet angiven, vid utgången av budgetåret 1925—1926 befintlig reservation å 15,376 kronor 49 öre framhålles i motionen, att denna behållning redan för år 1926 till största delen tagits i anspråk av

Kungl. Maj:ts, och hemställes i anslutning härtill om en höjning av anslaget i fråga till 271,000 kronor. Riksdagens vederbörande utskott har vitsordat, vad i motionen anförts i fråga om dispositionen av berörda reservation. Å andra sidan vill riksdagen framhålla, att departementschefen, såsom framgår av statsrådsprotokollet, icke utgått från nämnda till beloppet kända reservation utan från en vid utgången av budgetåret 1926—1927 väntad behållning. Riksdagen har emellertid inhämtat, att enligt inom lantbruksstyrelsen — på grundvalen av från hushållningssällskapen inkomna berättelser — numera verkställda beräkningar det verkliga överskottet till budgetåret 1927—1928, avseende kalenderåret 1927, komme att uppgå till i runt tal allenast 3,000 kronor. I betraktande av att det belopp, som enligt riksdagens vederbörande utskott tillhandakomna uppgifter tagits i anspråk för bestridande av kostnaderna för ifrågavarande verksamhet under kalenderåret 1926, och att de till premieringsnämndernas ordförande nu föreslagna arvodena, mot vilka riksdagen icke har något att erinra, skola utgå från ifrågavarande anslag, skulle anvisande såsom Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär av ett till 255,000 kronor nedsatt anslag göra en inskränkning nödvändig i förevarande betydelsefulla verksamhet, något som med Eders Kungl. Maj:ts förslag icke lär ha avsetts. Vid sålunda upplyst förhållande har riksdagen funnit, att anslaget för budgetåret 1927—1928 bör upptagas med oförändrat belopp 265,000 kronor.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och motionen I: 153 i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppfört ordinarie reservationsanslaget till befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln med oförändrat belopp 265,000 kronor.

30:o) **Förekommade och hämmande av tuberkelsjukdomar.** Under hänvisning till jordbruksutskottets av riksdagen härutinnan godkända utlåtande nr 1, punkt 45, får riksdagen anmäla, att riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 45 gjorda framställning till förekommade och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 120,000 kronor.

31:o) **Kontroll å uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m.** Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 46 gjorda framställning och under hänvisning till vad departementschefen i sitt yttrande å sid. 103 i statsrådsprotokollet i ärendet anført har riksdagen liksom för innevarande budgetår för bestridande av statsverkets kostnader för tillsyn å efterlevnaden av lagen den 6 juni 1925 (nr 382) angående uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m. anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 25,000 kronor.

Veterinärväsendet.

32:o) **Veterinärhögskolan.** Under punkt 52 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att a) godkänna det av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade förslag till stat för veterinärhögskolan, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928; b) vid bifall härtill höja ordinarie förslagsanslaget till veterinärhögskolan, nu 303,800 kronor, med 2,700 kronor, till 306,500 kronor; c) medgiva, att av »försäljningsmedlen för veterinärinstitutets forna tomter vid Karlaplan» må användas ett belopp av 9,500 kronor för utvidgning av nuvarande tjänstebostaden för laboratorn å ambulatoriska kliniken vid veterinärhögskolan.

Den av Eders Kungl. Maj:t ifrågasatta ökningen av ordinarie anslaget till högskolan avser höjning dels med 2,200 kronor i det i anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. ingående beloppet till drängar och extra betjäning för beredande av avlöningsmedel åt en extra sjukvårdare vid den vid institutionen för bujatrik, obstetrik och ambulatorisk klinik inrättade stationära kliniken och dels med 500 kronor av den å omkostnadsstaten uppförda anslagsposten till biblioteket.

Med iakttagande av de framställda förslagen skulle staten för veterinärhögskolan erhålla följande utseende:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 147,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 1,500
Arvoden till rektor, 1,500 kronor, en prosektor 6,000 kronor, envar av 4 laboratorer å 6,000 kronor, envar av 4 assistenter å 4,500 kronor samt till biträde vid port- och telefonvaktsgöromålen 200 kronor	» 49,700
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 23,800
Övriga utgifter	» 84,500

Förslagsanslag kronor 306,500.

I vad framställningen avser medgivande till att av försäljningsmedlen för veterinärinstitutets forna tomter vid Karlaplan använda ett belopp av 9,500 kronor för utvidgning av nuvarande tjänstebostaden för laboratorn å ambulatoriska kliniken vid högskolan till bostad om tre rum och kök är därmed avsett att i någon mån tillgodose det behov av familjebostäder vid högskolan, som föreligger.

Under förevarande punkt har departementschefen jämväl motiverat uppförande å riksstaten av extra anslag till diverse behov vid högskolan, vilket anslag föreslås ökat från nuvarande 35,100 kronor till 38,200 kronor eller

med 3,100 kronor, varav 1,500 kronor avses till ökande av det kliniska materialet vid kirurgiska kliniken och 1,600 kronor till personligt ålders-tillägg åt laboratorn vid högskolan N. O. Engfeldt. Förslaget att under diversebehovsanslaget anvisa sistnämnda belopp — vilket hittills uppförts såsom särskilt anslag å riksstaten — har motiverats med önskemålet att minska antalet anslagstitlar under nionde huvudtiteln. Slutligen har under denna punkt motiverats anvisande av ett anslag av 2,500 kronor till täckande av brist i biblioteksanslaget.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning liksom ej heller mot att extra anslag till diverse behov och till täckande av bristen å biblioteksanslaget uppföras med äskade belopp. Vidkommande sistnämnda båda anslag anmäler riksdagen sina beslut under efterföljande punkter.

Riksdagen får nu anmäla, att riksdagen

a) godkänt det av departemetschefen i statsrådsprotokollet förordade förslag till stat för veterinärhögskolan, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928;

b) höjt ordinarie förslagsanslaget till veterinärhögskolan, nu 303,800 kronor, med 2,700 kronor till 306,500 kronor;

c) medgivit, att av »försäljningsmedlen för veterinärinstitutets forna tomter vid Karlaplan» må användas ett belopp av 9,500 kronor för utvidgning av nuvarande tjänstebostaden för laboratorn å ambulatoriska kliniken vid veterinärhögskolan.

33:o) **Diverse behov vid veterinärhögskolan.** Under återopande av vad under nästföregående punkt anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen i överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 53 gjorda framställning till diverse behov vid veterinärhögskolan anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 38,200 kronor.

34:o) **Täckande av brist å till veterinärhögskolans bibliotek anslagna medel.** Under återopande av vad under punkt 52 här ovan anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen i överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 54 gjorda framställning till täckande av brist å till veterinärhögskolans bibliotek anslagna medel anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 2,500 kronor.

35:o) **Statens veterinärbakteriologiska anstalts verksamhet.** Då på grund av förefintlig reservation någon medelsanvisning till uppehållande under budgetåret 1927—1928 av verksamheten vid statens veterinärbakteriologiska anstalt enligt statsrådsprotokollet icke erfordras, har riksdagen, i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 55 gjorda framställning, i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppfört ordinarie reservationsanslaget till statens veterinärbakteriologiska anstalts verksamhet utan angivet belopp.

36:o) **Dyrtdistillägg åt distriktsveterinärer.** Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 56 gjorda framställning har riksdagen

a) medgivit att, därest de distriktsveterinärer, till vilkas avlöning lämnats statsbidrag, för tiden 1 juli 1927—30 juni 1928 beredas dyrtidstillägg å dem från vederbörande landsting tillkommande avlöning, dyrtidstillägg av statsmedel må för samma tid till dem utgå med motsvarande andel av statsbidraget, ålderstillägg däri inberäknat, dock med högst en tredjedel av statsavlöningen;

b) till bestridande av kostnaderna för dessa dyrtidstillägg anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 65,000 kronor.

37:o) **Statsbidrag vid försäkring mot smittsamma husdjursjukdomar.** Under punkt 57 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till statsbidrag vid försäkring mot smittsamma husdjursjukdomar, nu 10,000 kronor, med 290,000 kronor till 300,000 kronor.

Enligt vad av statsrådsprotokollet inhämtas har någon utbetalning från ifrågavarande anslag ännu ej förekommit. Enligt vad försäkringsinspektionen meddelat äro emellertid betydande utbetalningar att förvänta, vadan anslaget för budgetåret 1927—1928 ansetts bära upptagas till minst 300,000 kronor.

I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen höjt ordinarie förslagsanslaget till statsbidrag vid försäkring mot smittsamma husdjursjukdomar, nu 10,000 kronor, med 290,000 kronor till 300,000 kronor.

38:o) **Övriga utgifter till förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren.** Under punkt 58 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till övriga utgifter till förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren, nu 40,000 kronor, med 460,000 kronor till 500,000 kronor.

Efter att hava lämnat vissa uppgifter rörande mul- och klövsjukeepizootien inom landet har departementschefen anfört följande:

»Då det torde vara av vikt, att statsbidrag ånyo ställes till förfogande för våra veterinärer till underlättande för dem att genom studieresor följa utvecklingen på det veterinära området utomlands, anser jag, att de vanliga stipendierna från detta anslag nu bära åter utdelas. Jag vill härvid erinra om 1926 års riksdags beslut, varigenom på nytt uppförts anslag till stipendier för såväl lantbrukets som trädgårdsskötselns studerande.

Vad angår medelsbehovet för tillgodoseende under nästkommande budgetår av det med ifrågavarande anslag avsedda ändamål, är givetvis svårt att kunna uttala sig därom. Större anslag än det för närvarande utgående synes emellertid bära ställas till förfogande. De förut angivna siffrorna rörande antalet under senare halvåret 1926 av mul- och klövsjuka smittade kreatursbesättningar synas antyda, att mul- och klövsjukeepizootien befinner

sig i tillbakagång. På grund härav och med hänsyn till den påpekade svårigheten att beräkna beloppet vill jag ifrågasätta en höjning av anslaget förslagsvis med 460,000 kronor, varigenom anslaget skulle komma att uppgå till 500,000 kronor.»

Med instämmande i departementschefens uttalande får riksdagen anmäla, att riksdagen höjt ordinarie förslagsanslaget till övriga utgifter till förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren, nu 40,000 kronor, med 460,000 kronor till 500,000 kronor.

39:o) **Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur.** Under punkt 59 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till karantänsanstalten i Haparanda för husdjur anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 5,050 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts framställning innebär, att det i riksstaten för innevarande budgetår med 3,000 kronor uppförda anslaget för ändamålet skulle för budgetåret 1927—1928 upptagas ökat med 2,050 kronor. Höjningen beror huvudsakligen på, att det i anslaget ingående arvodet till karantänsveterinären, vilket på grund av att förordnandet å denna befattning skulle börja först från och med ingången av år 1927 för innevarande budgetår endast beräknats för tiden 1 januari—30 juni 1927, nu beräknas för helt år.

Framställningen biträdes av riksdagen, varför riksdagen till karantänsanstalten i Haparanda för husdjur anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 5,050 kronor.

Lanthushållning i allmänhet.

40:o) **Höjande av det mindre jordbruket.** Under punkt 62 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till åtgärder under kalenderåret 1927 för höjande av det mindre jordbruket anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 325,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts framställning innebär, att anslaget skulle för instundande budgetår höjas med 25,000 kronor.

Departementschefen har till motivering härför anfört följande:

»Jag anser mig först böra anmäla, att de s. k. 1925 års kolonisationssakkunniga, vilka den 19 mars 1926 anbefallts verkställa den av riksdagen på sätt ovan nämnts begärda utredningen, den 18 oktober 1926 avgivit betänkande med förslag till statsbidrag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk. Jag har för avsikt att, sedan infordrade yttranden över förslaget inkommit från vederbörande myndigheter och utredningen i ärendet i övrigt avslutats, göra framställning om framläggande för riksdagen av proposition om anslag för ändamålet (jfr punkt 96 här nedan). Här må allenast nämnas, att de sakkunniga föreslagit uppförande för budgetåret 1927—1928 av ett särskilt anslag för utlämnande av statsbidrag till nyod-

ling och betesförbättring. De sakkunniga hava därvid utgått från, att utdelande av odlingspremier från anslaget till det mindre jordbruket skulle bli va obehövt, sedan de av dem föreslagna nya åtgärderna fått verka någon tid. Om de sakkunniga sålunda förutsatte, att denna verksamhet så småningom upphörde, ville de dock icke förorda ett omedelbart slopande av premiering av mindre odlingsföretag, alldenstund några övergångsår vore av nöden med hänsyn till att vissa mindre odlingsföretag redan vore utförda eller igångsatta i hopp om erhållande av sådan premiering.

I anslutning till detta uttalande av de sakkunniga anser jag mig, under förutsättning att ett förslag byggt på de sakkunnigas framställning skulle vinna riksdagens godkännande, knappast kunna för budgetåret 1927—1928 räkna med någon minskning i utgifterna för nämnda premiering. På sätt framgår av lantbruksstyrelsens ovanberörda skrivelse den 27 augusti 1926 hava de för närvarande tillgängliga medlen för åtgärder till höjande av det mindre jordbruket visat sig icke motsvara det förefintliga behovet. På grund härav och med hänsyn till de betydelsefulla ändamål ifrågavarande anslag avser att stödja, synes mig någon ökning av anslaget böra medgivas; och vill jag tillstyrka, att lantbruksstyrelsens förslag i sådant hänseende bifalles. Ökningen av anslaget skulle då bli va 25,000 kronor och anslagets slutsumma 325,000 kronor.»

Med förmälan att riksdagen bifallit ett av Eders Kungl. Maj:t framlagt, på ovanbemälda sakkunnigas betänkande byggt förslag om statsbidrag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk, vill riksdagen på de av departementschefen anförda skäl biträda, att ifrågavarande anslag för budgetåret 1927—1928 uppföres med 325,000 kronor.

Riksdagen har alltså till åtgärder under kalenderåret 1927 för höjande av det mindre jordbruket anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 325,000 kronor.

41:o) **Statens lagerhus och fryshus.** Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 69 gjorda hemställan har riksdagen liksom för innevarande budgetår till täckande av utgifterna för statens lagerhus och fryshus anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 90,000 kronor, att utgå i första hand av inkomster av statens lagerhus och fryshus.

42:o) **Maskin- och redskapsprovningssanstalterna vid Ultuna och Alnarp.** Under punkt 70 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till maskin- och redskapsprovningssanstalterna vid Ultuna och Alnarp anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 54,600 kronor.

Till maskin- och redskapsprovningssanstalterna vid Ultuna och Alnarp har riksdagen från och med 1908 årligen anvisat medel. För budgetåret 1926—1927 har för ändamålet anvisats ett extra anslag av 47,000 kronor, varjämte för samma budgetår beviljats ett särskilt extra anslag å 2.400 kronor till personligt ålderstillägg åt vissa befattningshavare vid ifrågavarande anstalter. Sist-

nämnda anslag avser ålderstillägg för tiden 1 januari 1926—30 juni 1927 åt föreståndaren för anstalterna Karl-Fredrik Theodor Adelsköld samt överassistenterna därstädes Gustaf Werner Johansson och Gustaf Albin Nilsson, beräknat för föreståndaren efter 600 kronor för år och för envar av de båda överassistenterna efter 500 kronor för år.

Staten för provningsanstalterna för budgetåret 1927—1928, sådan densamma av departementschefen beräknats, slutar å 62,000 kronor eller 6,000 kronor högre belopp än den av Kungl. Maj:t för innevarande budgetår fastställda staten. Ökningen hänför sig till posten ersättning för arbete och har av anstalternas styrelse motiverats med behovet av tillgång till tekniskt skolad arbetskraft i långt större utsträckning, än som kunde presteras av provningsnämndernas tekniska ledamöter.

I inkomster — utöver statsbidrag — har beräknats 9,000 kronor. Det erforderliga statsbidraget skulle sålunda uppgå till 53,000 kronor.

Härutöver beräknas 1,600 kronor för personligt ålderstillägg åt förenämnda befattningshavare vid anstalterna, vilket belopp departementschefen ansett, för vinnande av förenkling av nionde huvudtitelns uppställning, lämpligen kunna ingå i det för anstalternas verksamhet avsedda anslaget och sålunda icke vidare böra anvisas såsom särskilt riksstatsanslag.

I likhet med departementschefen finner riksdagen den förstärkning av teknisk sakkunskap vid anstalterna, som genom sagda utgiftsökning är avsedd att vinnas, så betydelsefull för den vid anstalterna bedrivna verksamhetens effektivitet, att riksdagen icke ansett sig böra motsätta sig densamma.

Då anslagsberäkningen ej heller i övrigt givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen till maskin- och redskapsprovninganstalterna vid Ultuna och Alnarp anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 54,600 kronor.

43:o) **Kemiska stationer.** Under punkt 71 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till underhåll av åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behov, vilka av landsting eller hushållningssällskap, vart för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och vilka vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i avseende på analysmetoder och övriga förhållanden, som fastställas av Kungl. Maj:t, anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 48,000 kronor, att utgå med högst 6,000 kronor till varje station.

Departementschefen har, efter redogörelse för, enligt i lantbruksstyrelsens årsberättelser intagna uppgifter, förhållandet mellan statens samt landstingens och hushållningssällskapens bidrag till nämnda stationer, vidare anfört följande:

»Den specifikation över särskilda åligganden med avseende å upprätthållandet av verksamheten vid de kemiska stationerna, vilken för närvarande in-

går bland villkoren för erhållande av statsbidrag, synes icke av behovet påkallad och därjämte i vissa fall missvisande. Den, som erhåller statsbidrag för upprätthållande av dylik station, blir givetvis förpliktad tillse, att driften där fortgår i vederbörlig ordning. Vad som må krävas utöver statsbidrag och inkomst av verksamheten får därför tillhandahållas genom dem, som utgöra ekonomiskt stöd för stationen. Bland villkoren synes endast böra upptagas, att stationen förklarar sig vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i avseende å analysmetoder och övriga förhållanden, som fastställas av Kungl. Maj:t. För företagens ekonomiska stabilisering och vederbörlig fördelning av kostnaderna bör härjämte gälla, att stationen skall av landsting eller hushållningssällskap, vart för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget. Av ovanstående tabell framgår, att sagda korporationers bidrag redan nu i de allra flesta fall uppgått till och i allmänhet väsentligt överstigit statens bidrag.

Mot lantbruksstyrelsens förslag, att anslaget för ifrågavarande ändamål för budgetåret 1927—1928 bestämmes till samma belopp som för närvarande utgår, har jag ej någon erinran.»

Framställningen innebär icke någon förändring med avseende å anslagets belopp. Vad departementschefen anfört i fråga om villkoren för statsbidrag till stationerna har icke givit anledning till erinran. I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen såsom bidrag till underhåll av åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behov, vilka av landsting eller hushållningssällskap, vart för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och vilka vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i avseende på analysmetoder och övriga förhållanden, som fastställas av Kungl. Maj:t, anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 48,000 kronor, att utgå med högst 6,000 kronor till varje station.

44:o) **Kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län.** Under punkt 72 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till underhåll under tiden 1 juli 1927—30 juni 1928 av kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län — under villkor att från länets landsting och hushållningssällskap eller eljest bidrag lämnas till anstaltens underhåll under samma tid med sammanlagt minst 14,100 kronor — anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 23,500 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts framställning innefattar förslag om ökning för instundande budgetår av anslaget till anstalten med 1,500 kronor.

Då anslagsberäkningen icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen såsom bidrag till underhåll under tiden 1 juli 1927—30 juni 1928 av kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län — under villkor att från länets landsting och hushållningssällskap eller eljest bidrag lämnas till anstaltens underhåll under samma

tid med sammanlagt minst 14,100 kronor — anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 23,500 kronor.

45:o) **Svenska mosskulturföreningen.** Under punkt 73 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understöd åt svenska mosskulturföreningen anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 97,000 kronor.

Bland föreningens inkomster har inräknats ränteavkastningen av den s. k. Torestorpsfonden, vilken efter av Kungl. Maj:t beräknad nedskrivning skulle uppgå till omkring 21,300 kronor. Ehuru riksdagens beslut under nästföljande punkt innefattar viss ytterligare nedskrivning av fonden, har riksdagen icke ansett någon förändring med avseende å nu ifrågavarande anslag erforderlig.

Riksdagen har, i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag, liksom för innevarande budgetår till understöd åt svenska mosskulturföreningen anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 97,000 kronor.

46:o) **Försöksgård å myrjord i Jämtlands län.** Under punkt 74 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att a) medgiva, att det av 1923 års riksdag såsom låneunderstöd till svenska mosskulturföreningen för bestridande av vissa utgifter för byggnader samt inköp av kreatur till föreningens försöksgård å myrjord vid Gisselås i Jämtlands län anvisade anslag å 40,000 kronor må förändras från räntebärande amorteringslån till stående räntefritt lån att fortfarande tillgodonjutas under av departementschefen i statsrådsprotokollet i övrigt tillstyrkta villkor; b) såsom bidrag till driftkostnader vid nämnda försöksgård anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 14,500 kronor.

Till anläggningskostnader och inventarier för en av svenska mosskulturföreningen anordnad försöksgård å myrjord i Jämtland anvisade riksdagen å extra stat för 1920 såsom förslagsanslag, högst, 22,600 kronor, varjämte till täckande av driftkostnaderna vid denna försöksgård för vardera av åren 1920 och 1921 anvisades likaledes såsom förslagsanslag, högst, 9,000 kronor.

Förstnämnda anslag beviljades under förutsättning att föreningen genom arrende förskaffade sig förfoganderätten över lämplig försöksgård. Föreningen, som emellertid ur flera synpunkter ansåg det fördelaktigare att för försöken äga tillgång till egen gård, anhöll år 1920 om anslag till inköp av jord, uppförande av byggnader samt försöksgårdens anläggning i övrigt. Med anledning härav anvisade 1921 års riksdag — under förmälan att ovan nämnda belopp av 22,600 kronor såsom varande förslagsanslag, högst, återfallit till kassafonden — såsom låneunderstöd åt föreningen för bestridande av anläggningskostnaderna för ifrågavarande försöksgård, som skulle förläggas till Gisselås, 80,000 kronor, varav 60,000 kronor skulle utgå under 1921 och återstoden 1922. I enlighet med de närmare villkor, som Kungl. Maj:t den 9 december 1921 meddelat för låneunderstödet, får detsamma åt-

njutas räntefritt, så länge föreningen innehar och efter angivna bestämmelser brukar försöksgården.

Av 1922 års riksdag anvisades såsom bidrag till driftkostnader vid nämnda försöksgård såsom förslagsanslag, högst, å tilläggsstat för 1922 7,300 kronor och å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 5,000 kronor.

Av 1923 års riksdag anvisades såsom låneunderstöd åt föreningen för inköp av kreatursbesättning och uppförande av erforderliga byggnader vid försöksgården 40,000 kronor. Jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 20 juli 1923 har angående villkoren för detta låneunderstöds åtnjutande bestämts bland annat följande.

Såsom säkerhet för lånet skulle ställas inteckningar i försöksgården vid Gisselås till ett belopp av 40,000 kronor, gällande med förmånsrätt näst efter de inteckningar å tillhoppa 80,000 kronor, som staten i enlighet med Kungl. Maj:ts beslut den 9 december 1921 erhållit såsom säkerhet för förut omförmälda föreningen tilldelade låneunderstöd för bestridande av anläggningskostnaderna för försöksgården. För ett vart av de första 5 åren, räknat från och med den 1 juli 1923, skulle föreningen erlägga ränta å lyftat låneunderstöd med 4 procent samt under tiden 1 juli 1928—30 juni 1943 återbetala lånet medelst annuiteter, uppgående, beräknat efter en räntefot av fyra och tre fjärdedels procent, under de första fjorton åren till 3,789 kronor årligen och under femtonde året till 3,785 kronor 73 öre. Slutligen skulle räkenskaperna för försöksverksamheten vid Gisselås av föreningen föras utan sammanblandning med föreningens övriga räkenskaper.

Såsom bidrag till driftkostnader vid försöksgården har vidare såsom extra anslag anvisats för budgetåret 1924—1925 3,000 kronor, för budgetåret 1925—1926 10,500 kronor och för budgetåret 1926—1927 12,600 kronor.

Enligt det sammandrag av räkenskaperna för Gisselås försöksgård den 31 december 1925, som bifogats föreningens berättelse över verksamheten under år 1925, hade föreningen sistnämnda dag följande skulder:

Statslån	kronor 120,000: —
Amorteringslån hos Jämtlands läns hushållningssällskap (dikningslån)	» 5,250: —
Skuld till mosskulturföreningen:	
av föreningen upplånade medel	kronor 35,502: 90
av den så kallade Torestorpsfonden	» 34,040: 59
	» 69,543: 49
	summa kronor 194,793: 49.

Oavsett försöksgårdens lager av skördeprodukter m. m. och det osäkra värdet av två föreningen tillhörande andelar i en fräsmaskin, svarade emot dessa skulder följande bokförda tillgångar:

Fastigheten	kronor 60,000: —
Döda inventarier	» 17,063: 15
Levande inventarier	» 6,350: —
	summa kronor 83,413: 15.

Lantbruksstyrelsen har av vissa skäl ansett antagligt, att taxeringsvärdet å fastigheten komme att höjas till 80,000 kronor. Med hänsyn till det här ovan ej upptagna växlande värdet på ineliggande lager syntes det styrelsen, som om de verkliga tillgångarna borde kunna värderas till något över 100,000 kronor och den verkliga skillnaden mellan skulder och tillgångar till cirka 90,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, vilken grundar sig på ett av lantbruksstyrelsen framställt förslag om ett rationellt ordnande av försöksgårdens ekonomi, innefattar dels förslag om förändring av ovanberörda lån å 40,000 kronor från räntedragande amorteringslån till stående räntefritt lån, dels ock om anvisande för budgetåret 1927—1928 av ett extra anslag å 14,500 kronor såsom bidrag till driftkostnader vid nämnda försöksgård.

Vad beträffar den föreslagna förändringen vore denna avsedd att utgöra ett led i de åtgärder, som måste vidtagas för ett rationellt ordnande av försöksgårdens ekonomi. Mosskulturföreningen vore å sin sida villig avskrivna 20,000 kronor å försöksgårdens ovanberörda skuld å i runt tal 34,000 kronor till den s. k. Torestorpsfonden. Sedan ovannämnda dikningslån hos Jämtlands läns hushållningssällskap under budgetåret 1927—1928 slutamorterats, skulle, därest icke sedan 1 januari 1926 nya skulder gjorts, utöver de stående statslånen försöksgårdens skuldsumma uppgå till i runt tal 50,000 kronor. Detta belopp vore avsett att av försöksgården amorteras och förräntas under loppet av 15 år med en årlig summa av 4,500 kronor, vilket sistnämnda belopp enligt förslaget skulle få medräknas i den stat, som lades till grund för beviljande av årliga anslag till försöksgårdens drift. I det för budgetåret 1927—1928 äskade anslaget ingår sålunda för detta ändamål ett belopp av 4,500 kronor.

Av ovanstående framgår, att, oaktat staten gång efter annan såväl genom bidrag utan återbetalningsskyldighet som genom lån i betydande omfattning lämnat sitt stöd till främjande av ifrågavarande verksamhet, försöksgårdens ekonomiska ställning så försvagats, att den för närvarande måste betecknas såsom ohållbar. Även med hänsyn tagen till de svårigheter för försöksgården, som kunna hava uppkommit på grund av efter dess tillkomst inträdda ogynnsammare konjunkurer och andra omständigheter, samt med beaktande av att såsom departementschefen uttalat ifrågavarande verksamhet icke torde vara att betrakta såsom ett affärsföretag, vars drift i första hand måste inriktas på att lämna direkt ekonomiskt utbyte, kan riksdagen dock icke undgå finna, att förhållandena ekonomiskt synas hava utvecklats på ett sätt, som icke torde stå i överensstämmelse med vad statsmakterna från början avsett. Riksdagen vill härvid erinra, att riksdagen vid beviljande för budgetåret 1926—1927 av anslag till driftkostnader för försöksgården instämde i ett av föredragande departementschefen gjort uttalande, att en utveckling i riktning mot att statsbidraget komme att i det närmaste motsvara all kostnad för arbetskraft till såväl försöksverksamhet som gårdens skötsel i övrigt

lätt kunde komma att motverka vissa med försöksgården avsedda syften nämligen bland annat påvisandet av möjligheterna för ekonomiskt lönande myrjordbruk i inre Norrland.

Med hänsyn till den uppgift, försöksgården under vissa förutsättningar kan hava att fylla, vill riksdagen icke motsätta sig statens medverkan för att bringa dess ekonomi i ett läge, som medger verksamhetens fortsatta uppehållande. Mot vad Eders Kungl. Maj:ts förslag i sådant avseende innebär har riksdagen icke att framställa annan erinran än att riksdagen anser, att mosskulturföreningens egen medverkan bör utsträckas att omfatta avskrivning av hela det belopp av i avrundat tal 34,000 kronor, varmed försöksgården häftar i skuld till den så kallade Torestorpsfonden. Härigenom skulle, av utredningen i ärendet att döma, möjliggöras en nedsättning med omkring 600 kronor av det för amortering av återstående skuld beräknade årliga beloppet. Då riksdagen emellertid icke ifrågasätter en dylik åtgärd, utgår riksdagen i stället från att amorteringstiden i motsvarande mån förkortas. Riksdagen har heller icke velat motsätta sig beviljande för budgetåret 1927—1928 av ett, amorteringsbeloppet inbegripet, anslag av 14,500 kronor till driftkostnader för försöksgården i fråga. Vid den ställning riksdagen sålunda intager till frågan om ordnandet av försöksgårdens ekonomi och om statsanslag till täckande av kostnader för dess drift knyter riksdagen den förväntan, att verksamheten mer inriktas på att visa möjligheten för ekonomiskt lönande myrjordbruk eventuellt genom att i större utsträckning än hittills övergå till normal jordbruksdrift å försöksgården. Härjämte förutsätter riksdagen, att största varsamhet iakttages med avseende å åtgärder, som kunna föranleda ökade utgifter, och att verksamheten så ordnas, att inkomster och utgifter beträffande själva jordbruksdriften täcka varandra. Slutligen vill riksdagen understryka departementschefens uttalande rörande nödvändigheten av att föreningens skulder efter regleringen av försöksgårdens ekonomiska förhållanden icke må utan Kungl. Maj:ts medgivande ökas.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen

a) medgivit, att det av 1923 års riksdag såsom låneunderstöd till svenska mosskulturföreningen för bestridande av vissa utgifter för byggnader samt inköp av kreatur till föreningens försöksgård å myrjord vid Gisselås i Jämtlands län anvisade anslag å 40,000 kronor må förändras från räntebärande amorteringslån till stående räntefritt lån att fortfarande tillgodonjutas under av departementschefen i statsrådsprotokollet i övrigt tillstyrkta villkor;

b) såsom bidrag till driftkostnader vid nämnda försöksgård anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 14,500 kronor.

47:o) **Försöksgård å myrjord i Norrbottens län.** Under punkt 75 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till driftkostnader för den under ledning av kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå drivna försöksgården å

myrjord vid Alträsk i Norrbottens län anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 7,000 kronor.

Enligt i stadsrådsprotokollet lämnade uppgifter uppgick den 31 december 1925 försöksgårdens bokförda skuld till 21,773 kronor 49 öre, för vars täckande anstalten dels häftade i skuld till Norrbottens läns hushållningssällskap med 14,417 kronor 95 öre, dels ock anlitat den så kallade Kempeska fonden till ett belopp av 7,355 kronor 54 öre. Denna fond vore emellertid donerad för särskilda ändamål och torde av anstalten icke för framtiden kunna disponeras för ifrågavarande försöksgård. Frånräknades de 4,000 kronor till täckande av brist, som av 1926 års riksdag anvisats för detta ändamål, återstode en bokförd skuld av 17,773 kronor 49 öre eller ett något mer än 3,000 kronor högre belopp än som syntes hava betingats av försöksgårdens anläggningskostnader. Sistnämnda belopp skulle emellertid enligt av lantbruksstyrelsen inhämtade upplysningar mer än väl uppvägas av vid balansens uppgörande förefintligt lager av för direkt försäljning avsedda skördeprodukter, beräknade till ett värde av omkring 6,000 kronor. Den verkliga bristen, för vilken sådan täckning icke förefunnes, skulle således, såsom också anstaltsstyrelsen anfört, hålla sig inom ett belopp av 12,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, vilken grundar sig på ett av lantbruksstyrelsen framställt förslag om ett slutgiltigt ordnande av försöksgårdens ekonomi, innefattar dels beviljande av ett räntefritt stående lån å 14,000 kronor för täckande av den förefintliga bristen, däri inbegripet en kostnad av 2,300 kronor för uppförande av en såsom erforderlig ansedd foderlada, dels ock anvisande för budgetåret 1927—1928 av ett anslag av 7,000 kronor till driftkostnader för försöksgården.

Av motsvarande skäl som anförts beträffande försöksgården vid Gisselås anser sig riksdagen icke böra motsätta sig åtgärder från statens sida, vilka äro ägnade att bringa nu ifrågavarande försöksgård ur det brydsamma ekonomiska läge, vari den för närvarande befinner sig. Riksdagen biträder därför Eders Kungl. Maj:ts förslag. Med avseende å låneunderstödet återkommer riksdagen härtill i sin skrivelse rörande regleringen av utgifterna för kapitalökning. I övrigt vill riksdagen hänvisa till vad riksdagen under näst föregående punkt anfört, vilket torde äga giltighet jämväl i fråga om försöksgården vid Alträsk.

Riksdagen får nu anmäla, att riksdagen till driftkostnader för den under ledning av kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå drivna försöksgården å myrjord vid Alträsk i Norrbottens län anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 7,000 kronor.

48:o) **Statens centrala frökontrollanstalts verksamhet.** Under punkt 76 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som Eders Kungl. Maj:t kunde komma att avlåta till riksdagen, till uppehållande av statens centrala frökontrollanstalts verksamhet beräkna för

budgetåret 1927—1928 ett belopp av 165,000 kronor, att utgå i första hand av inkomster av frökontrollanstalten.

Därefter har Eders Kungl. Maj:t i en den 11 januari 1927 avlåten proposition nr 42 under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen

a) besluta, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med budgetåret 1927—1928 äga tillämpning å befattningshavare vid statens centrala frökontrollanstalt;

b) bestämma antalet ordinarie befattningar vid frökontrollanstalten på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 föreståndare	B 30
1 frökontrollant	B 26
1 fältkontrollant	B 26
1 assistent	B 21
1 laboratoriebiträde	B 11
1 kansliskrivare (registrator och kassör)	B 11
2 frökontrollbiträden	B 7
1 vaktmästare	B 7
1 frökontrollbiträde	B 4;

c) godkänna det av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade förslag till stat för frökontrollanstalten, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928;

d) godkänna följande särskilda bestämmelse att från och med budgetåret 1927—1928 lända till efterrättelse beträffande tjänstemän vid anstalten:

Befattningshavare vid statens centrala frökontrollanstalt äger icke mot betalning åtaga sig sådana uppdrag åt enskilda, som falla inom anstaltens verksamhetsområde;

e) förklara, att de av riksdagen med avseende å den definitiva löneregleringen för befattningshavare vid statsdepartement m. fl. verk lämnade medgivanden må i tillämpliga delar gälla även beträffande befattningshavare vid anstalten;

f) med ändring av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda förslag angående upptagande i riksstaten för budgetåret 1927—1928 av inkomster av statens centrala frökontrollanstalt upptaga samma inkomsttitel till ett belopp av 179,500 kronor;

g) till uppehållande av statens centrala frökontrollanstalts verksamhet å riksstaten under nionde huvudtiteln uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 171,000 kronor, att utgå i första hand av inkomster av anstalten;

h) till bestridande av kostnader för dyrtidstillägg åt befattningshavare vid statens centrala frökontrollanstalt anvisa för budgetåret 1927—1928 under

samma huvudtitel ett extra förslagsanslag av 8,500 kronor, att utgå i första hand av inkomster av anstalten.

Anslag till anstalten har hittills utgått på extra stat. För budgetåret 1926—1927 har sålunda till upprätthållande av anstaltens verksamhet anvisats ett extra förslagsanslag av 150,000 kronor, att utgå i första hand av inkomster från anstalten. Av utgifterna för anstalten, vilka likaledes beräknats till 150,000 kronor, hava hänförts 54,375 kronor till avlöningar, 41,875 kronor till omkostnader enligt för verksamheten fastställd omkostnadsstat, 52,250 kronor till avgift till svenska utsädesföreningen för av föreningen för anstaltens räkning utövad kontroll över allmänna svenska utsädesaktiebolagets utsädesförsäljning samt 1,500 kronor till avgift till Alnarps trädgårdars försöksverksamhet. Inkomsterna hava för motsvarande tid beräknats till 125,000 kronor, varav 70,000 kronor i analys-, plomberings- och fältkontrollavgifter samt 55,000 kronor i avgift från nämnda bolag för kontroll.

Med avseende å frågan om anstaltens uppförande å ordinarie stat torde bära erinras om vad som i detta avseende förekommit vid 1925 och 1926 års riksdagar. Vid avlåtandet av statsverkspropositionen till 1925 års riksdag anförde föredragande departementschefen (IX H. T. p. 82) — i anledning av då föreliggande framställning om anstaltens uppförande å ordinarie stat —, att med en dylik åtgärd borde anstå, tills frågan om ny definitiv lönereglering för vissa högskolor och andra vetenskapliga anstalter föreläge färdigberedd. Vid 1926 års riksdag beslöts dylik lönereglering för under jordbruksdepartementet hörande högskolor och anstalter av nämnda slag. Beträffande definitiv lönereglering för statens centrala frökontrollanstalt anmäldes emellertid i den till samma riksdag avlätna statsverkspropositionen (IX H. T. p. 74), att frågan därom vore föremål för utredning. I anledning härav anförde riksdagen bland annat (skr. nr 9 A, p. 49), att det syntes riksdagen med skäl kunna ifrågasättas, om icke, för beredande åt anstaltens befattningshavare av en tryggare ställning, anstalten borde, såsom ock lantbruksstyrelsen föreslagit, snarast möjligt uppföras på ordinarie stat, och förutsatte riksdagen, att förslag i sådant avseende kunde föreläggas 1927 års riksdag.

Den för budgetåret 1926—1927 för statens centrala frökontrollanstalt fastställda avlöningsstaten har följande utseende:

	Arvode	Avdrag för pensionsavgift motsvarande belopp	Reducerat belopp	Däraf tjänstgöringspenningar motsvarande belopp	Arvodessförhöjning
1 föreståndare	7,500	300	7,200	2,500	{ Efter 5 år kan arvodet höjas med 600 kronor.
1 frökontrollant	5,600	200	5,400	2,000	{ Efter 5 år kan arvodet höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 fältassistent	5,600	200	5,400	2,000	
1 assistent	4,400	—	4,400	—	{ Efter 5 år kan arvodet höjas med 400 kronor.
1 kvinnligt biträde av tredje graden (assistent)	2,400	50	2,350	700	{ Efter 5 år kan arvodet höjas med 200 kronor, efter 10 år med ytterligare 200 kronor och efter 15 år med än ytterligare 200 kronor; skolande av varje arvodesförhöjning 100 kronor tillhöra tjänstgöringspenningarna motsvarande belopp.
1 kvinnligt biträde av tredje graden	2,400	50	2,350	700	
1 kvinnligt biträde av andra graden	2,000	50	1,950	500	
1 kvinnligt biträde av andra graden	2,000	50	1,950	500	
1 kvinnligt biträde av första graden	1,600	50	1,550	300	
1 vaktmästare	1,575	50	1,525	650	{ Efter 3 år kan arvodet höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
Vikariatsersättning	—	—	800	—	
Summa kronor	—	—	34,875	—	

Anm. 1. Därest befattningshavare äger delaktighet i statsunderstödd pensionsanstalt, höjes avlöningen med det mot pensionsavgift svarande belopp.

Anm. 2. Till kvinnliga assistenten utgår ett tilläggsarvode av 300 kronor.

Anm. 3. Vaktmästaren äger åtnjuta, utöver den kontanta avlöningen, fri bostad jämte bränsle samt lyse.

Utöver de i avlöningsstaten upptagna avlöningsförmåner utgå: *tillfällig löneförbättring* till föreståndaren med 1,000 kronor, däraf 300 kronor tjänstgöringspenningar motsvarande belopp, till vardera av frökontrollanten och fältassistenten med 950 kronor, däraf 300 kronor tjänstgöringspenningar motsvarande belopp, samt till assistenten med 900 kronor, allt för helt år räknat; *provisoriskt lönetillägg* till föreståndaren med 900 kronor för helt år räknat, däraf 300 kronor tjänstgöringspenningar motsvarande belopp; *tillfälligt lönetillägg* till vaktmästaren med 300 kronor för helt år räknat, samt *dyrtidstillägg* till de i avlöningsstaten upptagna befattningshavare jämlikt de för dyrtidstillägg åt befattningshavare vid icke nyreglerade verk gällande grunder.

Vad beträffar den i staten upptagna fältassistenten, har dennes arvode, som förut utgått med 4,400 kronor, av 1926 års riksdag, på framställning av enskild motionär, höjts till samma belopp som för frökontrollanten eller till 5,600 kronor.

Det av Eders Kungl. Maj:t nu framlagda förslaget till stat har följande utseende:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	60,000
Omkostnadsstat, <i>förslagsanslag</i>	»	111,000
		<i>Förslagsanslag</i> kronor 171,000.

Omkostnadsstaten har beräknats sålunda.

Extra biträden samt övertidsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	kronor	24,000
Provtagning och plombering, <i>förslagsanslag</i>	»	3,000
Fältkontroll (resor och försök), »	»	6,000
Underhåll av laboratorium och bibliotek samt diverse förbrukningsartiklar	»	6,000
Värme och elektrisk ström, <i>förslagsanslag</i>	»	6,000
Resekostnader för styrelsen	»	1,600
Tryckning av meddelanden	»	1,600
Skatter, <i>förslagsanslag</i>	»	500
Expenser	»	6,300
		55,000
Utsädeskontroll vid Svalöv, <i>förslagsanslag</i>	kronor	52,500
Kontrollodling av trädgårdsväxter vid Alnarp, <i>förslagsanslag</i>	»	3,500
		56,000
		<i>Förslagsanslag</i> kronor 111,000.

Med avseende å posten å 52,500 kronor för utsädeskontroll vid Svalöv må erinras, att denna post avser ersättning till Sveriges utsädesförening för kontrollåtgärder beträffande svenska utsädesaktiebolagets försäljningar av utsädesvaror. För ifrågavarande kontroll, vilken utövas under centrala frökontrollanstaltens ledning och ansvar, äger anstalten uppbära ersättning av bolaget, så avvägd att visst överskott skall tillfalla anstalten. Jämväl beträffande kontrollodlingen av köksväxter vid Alnarps trädgårdar är särskilt avtal träffat. Då ifrågavarande ersättningar till Sveriges utsädesförening och Alnarps trädgårdar enligt statsrådsprotokollet är i viss mån skiftande alltefter omfattningen av verksamheten, hava desamma kunnat endast förslagsvis till siffran angivas.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning avser uppförande på ordinarie stat av statens centrala frökontrollanstalt och i samband därmed det nya avlöningssystemets bringande i tillämpning jämväl beträffande befattningshavarna vid denna anstalt. Inrättande av någon ny befattning föreslås ej.

Riksdagen biträder förslaget om anstaltens uppförande på ordinarie stat från och med budgetåret 1927—1928 med hänsyn till riksdagens därom förlidet år uttalade önskan. Beträffande de olika befattningshavarna hava dessa samtliga, således jämväl den nuvarande manliga assistentbefattningen, upp-tagits såsom ordinarie med placering i angivna lönegrader. Med avseende

särskilt å förslaget att även uppföra nämnda assistentbefattning såsom ordinarie har departementschefen bland annat åberopat, att förslag (punkt 8) framlagts om förändring av assistentbefattningarna vid centralanstalten för jordbruksförsök från arvodesbefattningar till ordinarie tjänster. För egen del vill riksdagen erinra, att riksdagen i det föregående ställt sig avvisande till Eders Kungl. Maj:ts sistberörda framställning. Med hänsyn till statskontorets yttrande, att det enligt ämbetsverkets mening knappast vore lämpligt att göra nu ifrågavarande befattning till ordinarie tjänst, kan riksdagen icke biträda Eders Kungl. Maj:ts förslag i nu förevarande avseende, utan anser, att denna befattning i stället bör, såsom riksdagen beslutat rörande assistenterna vid centralanstalten för jordbruksförsök, uppföras med arvode av 6,300 kronor.

Rörande därefter övriga befattningshavares placering i lönegrad har riksdagen icke kunnat undgå finna den för frökontrollanten och fältkontrollanten föreslagna placeringen väl hög. Statskontoret, med vilket allmänna civilförvaltningens lönenämnd förenat sig, har i fråga härom yttrat följande.

»Frökontrollantens avlöning bestämdes år 1924 till liknande belopp som för laborator vid centralanstalten, eller 5,600 kronor. Enligt det föreliggande förslaget skulle förstnämnda befattning hänföras till lönegrad B 26 eller till samma lönegrad, i vilken laboratorsbefattning vid centralanstalten blivit inordnad. Med anledning härav finge statskontoret erinra om, att högskolornas löneregringskommitté i sitt den 6 juni 1922 avgivna förslag till lönereglering för fackhögskolor och övriga vetenskapliga anstalter beträffande avlöningen till laboratorerna vid centralanstalten funnit densamma lämpligen böra regleras efter samma lönegrad, som enligt kommitténs förslag skulle komma till användning för universitetens laboratorer, eller lönegrad B 16 (nuvarande B 26). Häremot kunde visserligen enligt kommittén invändas, att för beklädande av laboratorsbefattning vid centralanstalten ej krävdes samma kompetens som av universitetens laboratorer. Då det emellertid, enligt vad kommittén inhämtat, torde vara ett önskemål för anstalten, att laboratorsbefattningarna såvitt möjligt kunde besättas med innehavare, vilkas teoretiska utbildning ej understege universitetslaboratorernas, hade kommittén funnit sig böra förorda, att jämväl centralanstaltens laboratorer hänfördes till lönegraden B 16 (26). Enligt statskontorets mening torde den jämförelse, som gjorts mellan centralanstaltens laboratorer och universitetens, icke vara tillämplig å ifrågavarande frökontrollant. För laboratorsbefattning vid centralanstalten torde nämligen kompetenskraven vara icke oväsentligt högre än för frökontrollantbefattningen vid frökontrollanstalten. Statskontoret finge även erinra om, att frökontrollanten för närvarande närmast tillhörde den s. k. andra normalgraden, till vilken bland andra även statsgeologer, förste statsmeteorologer, förste statshydrografer och statskonsulenter tidigare hänförts. Den löneställning, som sålunda intoges av frökontrollanten, skulle å löneplanen i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) motsvara en placering i 24 lönegraden. Till denna lönegrad hade även överflyttats flertalet av förutvarande andra normalgradens tjänstemän, exempelvis — — —, förste statsmeteorologer, förste statshydrografer och statskonsulenter. Enligt statskontorets uppfattning torde skäl icke föreligga att bereda frökontrollanten en högre löneställning än t. ex. stats-

konsulenterna, varför han syntes böra hänföras till 24 lönegraden i den nya löneplanen. Av enahanda skäl syntes fältassistentbefattningen böra inordnas i samma lönegrad.»

Av skäl som statskontoret och allmänna civilförvaltningens lönenämnd framhållit anser sig riksdagen icke kunna medgiva högre placering än i lönegraden B 24. Riksdagen vill erinra, att avlöningen i denna lönegrad i varje fall överstiger ifrågavarande befattningshavares nuvarande löneförmåner, tillfällig löneförbättring och dyrtidstillägg inräknat, med i fråga om begynnelselönen 120 kronor och beträffande slutlönen 408 kronor.

Vad angår vaktmästarbefattningen har denna upptagits i lönegraden B 7. För egen del kan riksdagen icke finna tillräckliga skäl anförda för en så hög placering. Även om beträffande vaktmästare vid vetenskapliga och lärda anstalter i princip gäller, att dessa placeras i nämnda lönegrad, synes riksdagen därav icke utan vidare böra följa, att vaktmästarbefattningen vid den centrala frökontrollanstalten, som därtill så nyligen inrättats, placeras i samma lönegrad. Några särskilda skäl för att denna befattning placeras i lönegraden B 7 hava nämligen icke anförts. Riksdagen anser därför, att vaktmästarbefattningen i fråga bör liksom skett beträffande vaktmästare vid statens verk i allmänhet uppföras i lönegraden B 5.

I fråga om kostnaderna för anstaltens verksamhet har riksdagen fäst sig vid, att enligt statsrådsprotokollet omkostnadsstaten, vars slutsumma är till siffran bestämd, för föregående budgetår överskridits med ett belopp av 15,767 kronor 73 öre, vilket belopp blivit täckt av kassafonden. Då emellertid, såsom statskontoret framhållit, vissa i omkostnadsstaten upptagna poster stå i förhållande till antalet och storleken av vid anstalten utförda provningar, låta sig berörda anslagsposter svårigen närmare fastställas. Vid sådant förhållande och då Eders Kungl. Maj:ts förslag att upptaga ifrågavarande anslagsposter såsom förslagsanslag — i likhet med vad som skett vid statens provningsanstalt — torde vara ägnat att undanröja den närmaste anledningen till vad sålunda förekommit, har riksdagen icke velat framställa någon erinran i ärendet.

I övrigt har riksdagen icke funnit något att invända mot Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Beträffande uppställningen och beräkningen av anstaltens stat får riksdagen anföra följande.

Såsom första anslagspost torde i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag böra uppföras ett förslagsanslag till avlöningar åt ordinarie tjänstemän. I överensstämmelse med riksdagens ovan uttalade mening och enligt gängse beräkningsgrunder torde denna böra upptagas med ett belopp av (60,000—9,400 =) 50,600 kronor.

Något särskilt vikariatsersättningsanslag har icke ansetts erforderligt, varvid förutsatts, att hithörande kostnader skulle bestridas från förutnämnda anslagspost till avlöningar åt ordinarie tjänstemän.

Härefter bör i anslutning till vad riksdagen ovan anført uppföras arvode till en assistent med 6,300 kronor.

Slutligen bör följa förslagsanslaget till täckande av utgifterna enligt omkostnadsstaten, 111,000 kronor.

Staten för anstalten skulle sålunda erhålla följande utseende.

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	50,600
Arvode till en assistent, <i>förslagsanslag</i>	»	6,300
Omkostnadsstat, <i>förslagsanslag</i>	»	111,000
		Förslagsanslag kronor 167,900.

Beträffande anslaget till dyrtidstillägg har detta ansetts böra i anslutning till riksdagens beslut i anledning av Eders Kungl. Maj:t under för flera huvudtitlar gemensamma frågor framställda förslag till allmänna grunder för dyrtidstillägg åt statens befattningshavare upptagas med det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppet.

Med avseende å sistnämnda anslag återkommer riksdagen härtill under nästföljande punkt.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning

a) beslutat, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med budgetåret 1927—1928 äga tillämpning å befattningshavare vid statens centrala frökontrollanstalt;

b) bestämt antalet ordinarie befattningar vid frökontrollanstalten på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 föreståndare	B 30
1 frökontrollant	B 24
1 fältkontrollant	B 24
1 laboratoriebiträde	B 11
1 kansliskrivare (registrator och kassör)	B 11
2 frökontrollbiträden	B 7
1 vaktmästare	B 5
1 frökontrollbiträde	B 4;

c) godkänt ovan intagna förslag till stat för frökontrollanstalten, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928;

d) godkänt följande särskilda bestämmelse att från och med budgetåret 1927—1928 lända till efter rättelse beträffande tjänstemän vid anstalten:

Befattningshavare vid statens centrala frökontrollanstalt äger icke mot betalning åtaga sig sådana uppdrag åt enskilda, som falla inom anstaltens verksamhetsområde;

e) förklarar, att de av riksdagen med avseende å den definitiva löne-regleringen för befattningshavare vid statsdepartement m. fl. verk lämnade medgivanden må i tillämpliga delar gälla även beträffande befattningshavare vid anstalten;

f) till uppehållande av statens centrala frökontrollanstalts verksamhet å riksstaten under nionde huvudtiteln uppfört ett ordinarie förslagsanslag av 167,900 kronor, att utgå i första hand av inkomster av anstalten.

49:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare vid statens centrala frökontrollanstalt.** Under hänvisning till vad riksdagen under nästföregående punkt anfört har riksdagen i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare vid statens centrala frökontrollanstalt anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 8,500 kronor, att utgå i första hand av inkomster av anstalten.

50:o) **Understöd åt lokala frökontrollanstalter.** I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 78 gjorda framställning har riksdagen liksom för innevarande budgetår för budgetåret 1927—1928 anvisat till understöd åt sådana frökontrollanstalter, som av landsting eller hushållningssällskap, vart för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och vilka anstalter vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i avseende på analysmetoder och övriga förhållanden, som fastställas av Kungl. Maj:t, ett extra anslag av 10,000 kronor.

51:o) **Sveriges utsädesförening.** Under punkt 80 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1927—1928 anvisa såsom särskilda extra anslag dels till uppehållande av Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet samt för ledning av och samarbete med föreningens filialer 114,500 kronor, dels ock till uppehållande av verksamheten vid föreningens filialer vid Ultuna, i Östergötland, Kalmar län, Västergötland, Värmland, Västernorrland och Jämtland samt i Luleå 96,700 kronor eller sålunda tillhopa 211,200 kronor.

Departementschefens anslagsberäkning har icke givit riksdagen anledning till erinran, varför riksdagen för budgetåret 1927—1928 anvisat såsom särskilda extra anslag

dels till uppehållande av Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet samt för ledning av och samarbete med föreningens filialer 114,500 kronor,

dels ock till uppehållande av verksamheten vid föreningens filialer vid Ultuna, i Östergötland, Kalmar län, Västergötland, Värmland, Västernorrland och Jämtland samt i Luleå 96,700 kronor eller sålunda tillhopa 211,200 kronor.

52:o) **Understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm.** Under punkt 81 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 25,000 kronor.

I detta sammanhang har riksdagen till behandling förehåft följande inom riksdagen väckta motioner, nämligen nr 107 och 154 i första kammaren samt nr 189 och 245 i andra kammaren avseende att riksdagen till understödjande av den praktiskt-vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm måtte anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 70,000 kronor.

Till understödjande av den praktiskt-vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm har riksdagen för vart och ett av budgetåren 1924—1925, 1925—1926 och 1926—1927 anvisat extra anslag. Anslaget har för de olika budgetåren uppgått till respektive 100,000, 75,000 och 50,000 kronor.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 30 september 1926 har nu firman Weibull hemställt, att för uppehållande av ifrågavarande verksamhet vid Weibullsholm måtte för budgetåret 1927—1928 anvisas ett extra anslag av 90,000 kronor.

Över firman Weibulls ifrågavarande framställning har lantbruksstyrelsen den 20 november 1926 avgivit infordrat utlåtande och därvid överlämnat yttrande av de såsom statsens representanter för utövande av kontroll och inspektion vid växtförädlingsanstalten vid Weibullsholm förordnade sakkunniga.

De sakkunniga föreslå efter av dem verkställd utredning i ärendet anvisande för budgetåret 1927—1928 av ett anslag av 25,000 kronor för uppehållande av grönsaksförädlingen vid Weibullsholm i samma omfattning som hittills.

Lantbruksstyrelsen har under åberopande av de sakkunnigas utredning och förslag hemställt, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till understödjande av firmans verksamhet för förädling av köksväxter anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 25,000 kronor under villkor att firman styrker, att nämnda förädling bedrives i minst samma omfattning som hittills.

Härefter har firman Weibull till Eders Kungl. Maj:t inkommit med en skrift i ärendet.

Firman Weibull har i sin förenämnda framställning uppskattat sitt behov av statsunderstöd för nästkommande budgetår till 90,000 kronor — utgörande omkring hälften av den beräknade årskostnaden för växtförädlingsverksamheten —, varvid firman utgått från förutsättning, att verksamheten skulle bibehållas i dess nuvarande, sedan tiden för 1924 års sakkunnigutredning något utvidgade omfattning. Enligt vad som framgår av motionerna har firman numera angivit, att det beräknade understödsbehovet kunde minska med 6,500 kronor, med hänsyn till att en av firman anställd vetenskapsman erhållit fortsatt docentstipendium.

De sakkunnigas förslag avser, att staten allenast skulle understödja den vid Weibullsholm bedrivna grönsaksförädlingen, för vilket ändamål skulle utgå 25,000 kronor.

Departementschefen förordar samma anslagsbelopp, vilket han emellertid icke anser böra knytas vid viss del av verksamheten. Bidraget skulle alltså avse verksamheten i dess helhet och såsom villkor gälla densamma upprätthållande.

Motionärerna understryka den meningen, att verksamheten i sin helhet bör understödjas. Emellertid förutsättes, att genom vissa möjliga inskränkningar i verksamheten behovet av statsunderstöd skall kunna nedbringas till 70,000 kronor.

Med hänsyn till det stora värdet av det å Weibullsholm under arbete varande växtförädlingsmaterialet av jordbruksväxter anser riksdagen, att ett statsanslag till växtförädlingsanstalten icke bör avse allenast grönsaksförädlingen. Riksdagen delar alltså härutinnan departementschefens och motionärernas uppfattning.

Rörande behovet av statsunderstöd kan den föreliggande utredningen icke anses erbjuda några fastare hållpunkter. Ehuruval de lämnade uppgifterna synas giva vid handen, att dylikt behov föreligger, lämna de dock ej tillräcklig ledning, då det gäller att mera exakt fixera anslagsbeloppet. Riksdagen delar emellertid motionärernas uppfattning, att det av departementschefen förordade beloppet 25,000 kronor är för därmed åsyftat ändamål otillräckligt. Enligt vad i motionerna upplyses har också firman Weibull i skrivelse till Eders Kungl. Maj:t anmält, att det icke vore firman möjligt att själv bestrida så stor del av växtförädlingskostnaderna, som skulle betingas av Eders Kungl. Maj:ts förslag. Motionärerna förutsätta en eventuellt erforderlig beskärning av verksamhetens nuvarande omfattning, men bygga i övrigt på samma grunder som firman. För egen del finner sig riksdagen i viss mån böra taga motionärernas förslag till utgångspunkt. Riksdagen har emellertid ansett en ytterligare begränsning av beloppet ofrånkomlig och finner sig icke böra bevilja högre belopp än 50,000 kronor, eller samma belopp, som för innevarande budgetår anvisats. Riksdagen förväntar emellertid, att även med ett statsunderstöd å sistnämnda belopp det skall bliva firman möjligt att uppehålla verksamheten i sådan omfattning, att redan vunna resultat kunna utnyttjas samt ett fullföljande äga rum av de viktigaste växtförädlingsarbetena. Beträffande det in-seende från statens sida, som firman Weibull under den tid anslaget avser bör vara underkastad för kontroll av att detsamma kommer avsett ändamål till godo, synes det riksdagen icke erforderligt att härför såsom hittills anlita särskilda sakkunniga, utan torde denna verksamhet numera utan olägenhet kunna anförtros åt lantbruksstyrelsen. Härigenom vinnes även den fördelen, att firman ej onödigt betungas med administrationskostnader till följd av statsanslaget utan att detta mera obeskuret kommer verksamheten till godo.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och de i ämnet väckta motionerna I:107 och 154 samt II:189 och 245 till understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 50,000 kronor.

53:o) **Svenska betes- och vallföreningen.** Under punkt 82 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för uppehållande av svenska betes- och vallföreningens verksamhet anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 56,000 kronor.

Det av Eders Kungl. Maj:t framlagda förslaget innebär, att statsbidraget till föreningen skulle för instundande budgetår ökas med 6,600 kronor. Som motiv härför anföres den ökade omfattningen av föreningens verksamhet.

Då riksdagen uppskattar föreningens gagnande verksamhet och då av utredningen i ärendet behovet av det ökade anslagsbeloppet synes ådagalagt, anser sig riksdagen böra bevilja det begärda anslaget.

Riksdagen har alltså för uppehållande av svenska betes- och vallföreningens verksamhet anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 56,000 kronor.

54:o) **Lindring av fraktkostnaderna för kalk m. m.** Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 85 gjorda framställning har riksdagen liksom för innevarande budgetår till lindring av fraktkostnaderna vid transport å järnväg av kalk, kalkstensmjöl och mörgel för jordbrukets behov anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 600,000 kronor.

55:o) **Lantbruksmöte.** I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 88 gjorda framställning har riksdagen liksom för innevarande budgetår för budgetåret 1927—1928 såsom extra reservationsanslag anvisat

dels såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för allmänt svenskt lantbruksmöte 7,500 kronor,

dels ock till prisbelöningar vid sådant möte 17,500 kronor eller tillhoppa 25,000 kronor.

56:o) **Lantbrukskonsulenter i London, Berlin och Riga.** Under punkt 89 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till uppehållande av tre lantbrukskonsulentbefattningar, nämligen en i London, en i Berlin och en i Riga, anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 59,000 kronor.

Under åberopande av jordbruksutskottets av riksdagen härutinnan godkända utlåtande nr 1, punkt 89, får riksdagen anmäla, att riksdagen till uppehållande av tre lantbrukskonsulentbefattningar, nämligen en i London,

en i Berlin och en i Riga, anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 59,000 kronor.

57:o) **Smörprovningar m. m.** Under punkt 90 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till statsbidrag till fortgående smörprovningar m. m. anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 40,000 kronor.

Under återopande av jordbruksutskottets av riksdagen härutinnan godkända utlåtande nr 1, punkt 90, får riksdagen anmäla, att riksdagen till statsbidrag till fortgående smörprovningar m. m. anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 40,000 kronor.

58:o) **Ölands elektrifiering.** Under punkt 94 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som må varda riksdagen förelagd, till Ölands elektrifiering beräkna för budgetåret 1927—1928 ett belopp av 180,000 kronor.

Härefter har Eders Kungl. Maj:t i till riksdagen den 18 februari 1927 avlåten proposition nr 123 under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att till utförande av en sjökabelanläggning mellan fastlandet och Öland för överförande av elektrisk energi till ön anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 180,000 kronor.

Under återopande av jordbruksutskottets av riksdagen härutinnan godkända utlåtande nr 1, punkt 94, får riksdagen anmäla, att riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning till utförande av en sjökabelanläggning mellan fastlandet och Öland för överförande av elektrisk energi till ön anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 180,000 kronor.

Grundförbättringar, kolonisation och egna- hemsbildning m. m.

59:o) **Kolonisation å vissa kronoparker.** Under punkt 97 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) för kolonisationsverksamhetens bedrivande å kronoparker i Norrland och Dalarna anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 230,000 kronor,

b) medge, att, sedan till nämnda anslag överförts vid utgången av budgetåret 1926—1927 förefintlig behållning å extra reservationsanslaget till kolonisation å Abmobergets kronopark i stället för krononybyggen, från förstberörda anslag må utbetalas vad som erfordras för fullföljande av de 1921 beslutade kolonatupplåtelseerna å Abmobergets kronopark,

c) förklara, att Kungl. Maj:t må äga bemyndiga Västerbottens läns kolonisationsnämnd att i nämndens räkenskaper avskriva ett i statsrådsprotokollet omförmält belopp av 199 kronor 90 öre såsom förlust å försökskolonisationen.

Då såsom departementschefen i sitt uttalande till statsrådsprotokollet framhållit det föreslagna anslaget till övervägande delen avses för bestridande av kostnader för fullföljande efter vissa bestämda regler av redan beslutade kolonisationsföretag har riksdagen funnit sig böra bevilja detsamma. Icke heller har riksdagen funnit skäl till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag i övrigt.

Riksdagen har alltså

a) för kolonisationsverksamhetens bedrivande å kronoparker i Norrland och Dalarna anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 230,000 kronor,

b) medgivit, att, sedan till nämnda anslag överförts vid utgången av budgetåret 1926—1927 förefintlig behållning å extra reservationsanslaget till kolonisation å Abmobergets kronopark i stället för krononybyggen, från förstberörda anslag må utbetalas vad som erfordras för fullföljande av de 1921 beslutade kolonatupplåtelseerna å Abmobergets kronopark,

c) förklarat, att Kungl. Maj:t må äga bemyndiga Västerbottens läns kolonisationsnämnd att i nämndens räkenskaper avskriva ett i statsrådsprotokollet omförmält belopp av 199 kronor 90 öre såsom förlust å försökskolonisationen.

60:o) **Kolonisationsverksamheten å Alträskes kolonisationsområde.** Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 98 gjorda framställning har riksdagen till gäldande av vissa av kolonisationsverksamheten å Alträskes kolonisationsområde i Norrbottens län föranledda utgifter anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 7,250 kronor.

61:o) **Premielån till egnahemslåntagare.** Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 99 gjorda framställning har riksdagen för utlämnande av premielån till egnahemslåntagare för nyodlings- och nybyggnadsarbeten anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 650,000 kronor.

Fiskeriväsendet.

62:o) **Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen.** Ordinarie reservationsanslaget till befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen har av Eders Kungl. Maj:t i förslaget till riksstat för budgetåret 1927—1928 upptagits med oförändrat belopp av 30,000 kronor.

I detta sammanhang har riksdagen till behandling förehaft två inom riks-

dagen väckta motioner, nr 69 i första kammaren och nr 115 i andra kammaren, likalydande, vari bland annat hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att den i riksdagens skrivelse av den 27 maj 1925 begärda utredningen så skyndsamt som möjligt slutföres och att denna utredning jämväl bör omfatta i motionerna berörda spørsmål.

Under återopande av jordbruksutskottets av riksdagen härutinnan godkända utlåtande nr 1, punkt 102, får riksdagen

1) anmäla, att riksdagen i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppfört ordinarie reservationsanslaget till befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen med 30,000 kronor;

2) i anledning av motionerna I: 69 och II: 115 hos Eders Kungl. Maj:t anhålla, att i samband med den av riksdagen i skrivelse den 27 maj 1925, nr 256, begärda utredningen angående åtgärder för laxfiskets upphjälpande måtte — under förutsättning att denna utredning icke därigenom fördröjes — jämväl upptagas till övervägande de av i förevarande motioner angivna synpunkter, som omnämnts i jordbruksutskottets berörda utlåtande.

63:o) **Södra Sveriges fiskeriförening.** Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 103 gjorda framställning har riksdagen till understöd åt södra Sveriges fiskeriförening anvisat för budgetåret 1927—1928 såsom extra anslag *dels* såsom bidrag till föreningens upplysningsverksamhet 8,650 kronor, *dels ock* såsom bidrag till föreningens fiskeribiologiska undersöknings-, försöks- och fiskodlingsverksamhet 17,350 kronor, eller tillhopa 26,000 kronor.

64:o) **Hydrografisk-biologiska kommissionens undersökningar, vissa havshydrografiska mätningar samt andel i kostnad för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt.**

Under punkt 104 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1927—1928 anvisa

a) till omkostnader för de av svenska hydrografisk-biologiska kommissionen bedrivna undersökningarna av de Sverige omgivande haven ett extra reservationsanslag av 30,250 kronor,

b) till omkostnader för vissa av kommissionen från nautisk-meteorologiska byrån övertagna havshydrografiska mätningar m. m. ett extra reservationsanslag av 8,000 kronor,

c) till täckande av Sveriges andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium ett extra anslag av 10,000 kronor.

Förevarande framställning innebär vad angår anslaget till kommissionens egna arbeten en ökning med 750 kronor för beredande av löneförbättring åt kommissionens förste assistent i biologi, vilken varit i kommissionens tjänst under 15 år. Anslaget till vissa havshydrografiska mätningar upptages med

oförändrat belopp samt anslaget till Sveriges andel i kostnaderna för centralanstalten i Köpenhamn ökat med 5,000 kronor, enär någon reservation å anslaget icke ansetts påräknelig. Vidkommande sistnämnda anslag innebär framställningen jämväl anslagets omförande till bestämt anslag.

Framställningen föranleder icke någon riksdagens erinran. Riksdagen har sålunda för budgetåret 1927—1928 anvisat

a) till omkostnader för de av svenska hydrografisk-biologiska kommissionen bedrivna undersökningarna av de Sverige omgivande haven ett extra reservationsanslag av 30,250 kronor,

b) till omkostnader för vissa av kommissionen från nautisk-meteorologiska byrån övertagna havshydrografiska mätningar m. m. ett extra reservationsanslag av 8,000 kronor,

c) till täckande av Sveriges andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium ett extra anslag av 10,000 kronor.

65:o) **Fartyget Skagerak.** Under punkt 105 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till underhålls- och driftkostnader för fartyget Skagerak anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 84,200 kronor.

Anslagsberäkningen har icke givit riksdagen anledning till erinran, varför riksdagen till underhålls- och driftkostnader för fartyget Skagerak anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 84,200 kronor.

66:o) **Fartyget Eystrasalt.** Under punkt 106 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till underhålls- och driftkostnad för fartyget Eystrasalt anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 12,700 kronor.

Anslagsberäkningen, vid vilken hänsyn tagits till en påräknad reservation av omkring 1,800 kronor, föranleder icke någon riksdagens erinran.

Riksdagen får för den skull anmäla, att riksdagen till underhålls- och driftkostnad för fartyget Eystrasalt anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 12,700 kronor.

Skogsväsendet.

67:o) **Återbäring av skogsförsäljningsmedel från kronoparken Remb i Jönköpings län.** Under punkt 108 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att vissa i statsrådsprotokollet omförmälda personer må befrias från dem åliggande skyldighet att till kronan inbetala ett belopp av 1,124 kronor 64 öre för å kronoparken Remb tillhörig mark avverkad skog.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att i en till Eders Kungl. Maj:t ställd skrift av den 15 november 1925 sexton i statsrådsprotokollet namngivna åbor i Räcklinge, Reftele socken, och Tronebo i Villstads socken, allt i Jönköpings län, med förmälan att de befunnits skyldiga att till kronan inbetala ett köpeskillingsbelopp, uppgående till 1,124 kronor 64 öre, för år 1917 försåld skog från en genom utgrävning 1878 av Tronebosjön uppkommen landvinning, vilken sedermera visat sig tillhöra kronoparken Remb i Reftele socken, anhållit att bliva befriade från att återbära nämnda belopp.

I likhet med departementschefen finner riksdagen starka billighetsskäl tala för att sökandena ifråga befrias från den dem åliggande återbetalningsskyldigheten i förevarande avseende.

Riksdagen har därför medgivit, att de i statsrådsprotokollet omförmälda personer må befrias från dem åliggande skyldighet att till kronan inbetala ett belopp av 1,124 kronor 64 öre för å kronoparken Remb tillhörig mark avverkad skog.

68:o) **Skogshögskolan.** Under punkt 109 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet förordad förslag till stat för skogshögskolan, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928;

b) vid bifall härtill höja ordinarie förslagsanslaget till skogshögskolan, nu 221,600 kronor, med 1,200 kronor till 222,800 kronor.

Departementschefen har under förevarande punkt jämväl motiverat uppförande för budgetåret 1927—1928 av anslaget till diverse behov med 39,500 kronor, sålunda beräknat:

utgifter i likhet med för budgetåret 1926—1927.....	kronor	24,924
utgifter i samband med förvärv av framlidne professorn		
Schottes bibliotek	»	5,000
fortsättande av docenten Melins vetenskapliga forskningar	»	9,000
personligt ålderstillägg åt extra läraren G. Grönberg	»	600
	summa kronor	39,524,

vilket belopp avrundats till 39,500 kronor.

Såsom av sammanställningen framgår avses att, för minskning av antalet under nionde huvudtiteln ingående anslag, det personliga ålderstillägget åt extra läraren Grönberg icke vidare skall anvisas såsom särskilt riksstatsanslag utan inläggas i anslaget till diverse behov.

Riksdagen finner icke något att erinra mot, att utgifterna till högskolan beräknas på sätt departementschefen i statsrådsprotokollet tillstyrkt.

Med iakttagande härav skulle staten för högskolan erhålla följande utseende:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	78,500
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	1,500
Arvoden till rektor, 1,500 kronor, en överassistent, 7,500 kronor, och en kamrerare, 4,800 kronor	»	13,800
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	»	22,000
Övriga utgifter	»	107,000

Förslagsanslag kronor 222,800.

Med förmälan att riksdagen under nästföljande punkt anmäler sitt beslut om uppförande av det extra anslaget till diverse behov vid skogshögskolan får riksdagen nu anmäla, att riksdagen

a) godkänt ovan intagna förslag till stat för skogshögskolan, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928;

b) höjt ordinarie förslagsanslaget till skogshögskolan, nu 221,600 kronor, med 1,200 kronor till 222,800 kronor.

69:o) **Diverse behov vid skogshögskolan.** Under återopande av vad under nästföregående punkt anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen i överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 110 gjorda framställning till diverse behov vid skogshögskolan anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 39,500 kronor.

70:o) **Diverse behov vid statens skogsförsöksanstalt.** Under punkt 111 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till diverse behov vid statens skogsförsöksanstalt anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 52,000 kronor.

Under en följd av år har riksdagen till uppehållande av verksamheten vid statens skogsförsöksanstalt utöver ordinarie anslaget — vilket av Eders Kungl. Maj:t i förslaget till riksstat för budgetåret 1927—1928 upptagits med oförändrat belopp av 153,700 kronor — jämväl anvisat vissa extra anslag. Sålunda hava för budgetåret 1926—1927 anvisats särskilda reservationsanslag *dels* för diverse behov vid anstalten med 46,900 kronor, *dels ock* till utförande av vissa under skogsförsöksanstaltens ledning stående specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas förnygring (den s. k. norrlandsavdelningen) med 24,800 kronor.

Vad angår anslaget till *diverse behov* ifrågasättes icke ändring i därunder för närvarande uppförda poster i vidare mån än att posten anslags-tavlor vid försöksfält anses kunna sänkas från 480 kronor till 200 kronor. Härutöver tillstyrkes upptagande av anslag med 5,500 kronor för vissa ändringsarbeten inom anstalten, vilka avse ombildning av ett toalettrum och vindsutrymme till arbetsrum. Genom omändringen skulle vinnas tre nya till arbetslokaler behövliga rum.

Anslaget till *specialundersökningarna rörande de norrländska skogarnas*

föryngring, vari av departementschefen tillstyrkes en ökning med 700 kronor, har beräknats sålunda:

försöksledarens arvode	kronor 10,740
skogsbitrådets »	» 3,672
hantlangning, reseersättningar jämte övriga expenser	» 11,088
	summa kronor 25,500.

Ökningen hänför sig till försöksledarens arvode. När medel första gången beviljades för ifrågavarande undersökningar, bestämdes arvodet till försöksledaren till ett belopp, som med 900 kronor översteg dåvarande högsta begynnelselönen för jägmästare. Enligt av styrelsen för anstalten framfört förslag skulle arvodet nu utgå med ett belopp, som med 720 kronor överstiger vad den nuvarande försöksledaren skulle äga uppbära i lön såsom jägmästare å G-ort. Departementschefen har biträtt styrelsens förslag, dock under framhållande i likhet med statskontoret att, därest annan person än den nuvarande innehavaren av befattningen såsom försöksledare skulle komma att förordnas, frågan om arvodet till denne borde upptagas till särskild prövning.

Riksdagen finner intet att erinra mot de sålunda av departementschefen beräknade anslagen.

Med förmälan att riksdagen under nästföljande punkt anmäler sitt beslut om anslag till specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas föryngring får riksdagen nu anmäla, att riksdagen till diverse behov vid statens skogsförsöksanstalt anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 52,000 kronor.

71:o) Specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas föryngring. Under återopande av vad riksdagen under nästföregående punkt anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 112 gjorda framställning för specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas föryngring, i huvudsaklig överensstämmelse med den 1916 för riksdagen framlagda plan, anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 25,500 kronor.

72:o) Ersättning till domänfonden för utgifter för statens skogsskolor. Under punkt 113 har Eders Kungl. Maj:t föreslaget riksdagen att

a) minska det under anslagstiteln ersättning till statens domäners fond för utgifter för statens skogsskolor upptagna ordinarie förslagsanslaget till avlöningar, nu 84,800 kronor, med 6,200 kronor, till 78,600 kronor;

b) höja det under samma anslagstitel upptagna ordinarie reservationsanslaget till övriga utgifter, nu 29,000 kronor, med 21,200 kronor till 50,200 kronor;

c) till ersättning till domänfonden för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för omförmälda skolor anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 13,500 kronor.

Anslaget till dyrtidstillägg har beräknats i överensstämmelse med de av Eders Kungl. Maj:t för flera huvudtitlar gemensamma frågor föreslagna grunder för beräkning av dyrtidstillägg för budgetåret 1927—1928.

Under hänvisning till riksdagens beslut i fråga om dyrtidstillägg under nämnda budgetår åt befattningshavare i statens tjänst och med hänsyn i övrigt till den i statsrådsprotokollet förebragta utredningen i ärendet har riksdagen

a) minskat det under anslagstiteln ersättning till statens domäners fond för utgifter för statens skogsskolor upptagna ordinarie förslagsanslaget till avlöningar, nu 84,800 kronor, med 6,200 kronor, till 78,600 kronor;

b) höjt det under samma anslagstitel upptagna ordinarie reservationsanslaget till övriga utgifter, nu 29,000 kronor, med 21,200 kronor, till 50,200 kronor;

c) till ersättning till domämfonden för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för omförmälda skolor anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 13,500 kronor.

73:o) Ersättning till domämfonden för utgifter för fortsättningsskolan vid Kloten. Under punkt 114 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att anvisa för budgetåret 1927—1928

1) till ersättning till statens domäners fond för utgifter för kalenderåret 1927 för fortsättningsskolan vid Kloten

a) till avlöningar m. m. ett extra förslagsanslag av 16,250 kronor;

b) till övriga utgifter ett extra reservationsanslag av 5,100 kronor;

2) till ersättning till domämfonden för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för samma skola ett extra förslagsanslag av 2,500 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts framställning innefattar förslag om omläggning av undervisningen vid ifrågavarande skola i så måtto, att därstädes skulle vartannat år anordnas specialkurser alternerande med, såsom för närvarande, helårskurs.

Departementschefen har, efter redogörelse för av domänstyrelsen efter hörande av lärarrådet vid fortsättningsskolan avgivet förslag i ämnet, för egen del anfört följande:

»Med inrättande av ifrågavarande skola avsågs att för de mera begåvade och för skogsmannayrket lämpligaste av skogsskolornas lärjungar underlätta möjligheten att skaffa sig ökad kompetens, varigenom skulle kunna uppnås bättre avlönade anställningar än som annars antagligen skulle stått till buds. Även togs sikte på fördelen för landets skogsskötsel att kunna använda från skolan utexaminerade lärjungar på något mera ansvarsfulla platser, vilka eljest kanske skulle krävt högre kvalificerade arbetskrafter. I stort sett torde skolan varit väl ägnad att fylla den uppgift den fått sig anvisad. Härtill kommer nu behovet för ifrågavarande skogspersonal av vidgad utbildning inom särskilda grenar av skogshushållningen, medförande ökad möjlighet att följa den fortgående utvecklingen. Genom föreslagen

omläggning av undervisningen förväntas även en livligare anslutning till skolan.

Det sålunda framställda önskemålet synes ansluta sig till det behov av specialutbildning, som numera gör sig gällande inom många yrken. Ett tillgodoseende härav, så vitt angår ifrågavarande i statens och enskild tjänst arbetande personal, anser jag väl motiverat. Uteslutet torde i övrigt icke vara, att därigenom ett större intresse för fortsatt utbildning kan komma att göra sig gällande, även om huvudsakliga anledningen till nedgången av elevantalet vid nuvarande fortsättningsskola torde vara att söka i de under senare år rådande konjunkturerna på trävarumarknaden. I överensstämmelse med vad från olika håll föreslagits, synes emellertid, för tillgodoseende av det särskilda ändamål de nuvarande kurserna tjäna, dessa böra bibehållas såsom alternerande med specialkurser.

Emot sistnämnda kurser, sådana de planerats av domänstyrelsen, torde visserligen kunna göras vissa erinringar, såsom att för den, som önskar genomgå flera dylika kurser, en upprepning av undervisningen i vissa grundläggande ämnen torde vara svår att undvika. Jag anser mig emellertid kunna tillstyrka, att i huvudsaklig överensstämmelse med domänstyrelsens förslag, jämväl vad detta avser undervisningens art och omfattning vid specialkurserna, kompetensfordring för inträde vid dessa m. m., undervisning försöksvis anordnas vid ifrågavarande skola, varefter erfarenheten närmare får avgöra lämpligheten av den nya ordningens fastställande i föreliggande eller förändrad form.

Domänstyrelsens anslagsberäkning för instundande budgetår, som förutsätter, att specialkurser anordnas med början den 1 oktober 1927, synes mig kunna godtagas. Dock torde anslaget till övriga utgifter kunna, med hänsyn till å anslaget uppkommen behållning av omkring 1,750 kronor, begränsas till 5,100 kronor.

Beträffande anslaget till dyrtidstillägg vill jag i övrigt åberopa vad chefen för finansdepartementet vid anmälan förut denna dag av för flera huvudtitlar gemensamma frågor yttrat rörande sådana tillägg under budgetåret 1927—1928 åt befattningshavare i statens tjänst.»

Riksdagen finner med hänsyn till vad i ärendet framhållits lämpligt, att undervisningen vid skolan försöksvis anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med det framlagda förslaget.

Under hänvisning beträffande det till dyrtidstillägg upptagna anslaget till vad riksdagen under nästföregående punkt anfört får riksdagen nu anmäla, att riksdagen för budgetåret 1927—1928 anvisat

1) till ersättning till statens domäners fond för utgifter för kalenderåret 1927 för fortsättningsskolan vid Kloten

a) till avlöningar m. m. ett extra förslagsanslag av 16,250 kronor,

b) till övriga utgifter ett extra reservationsanslag av 5,100 kronor;

2) till ersättning till domänfonden för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för samma skola ett extra förslagsanslag av 2,500 kronor.

74:o) **Ersättning till domänfonden för utgifter för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar.** Ordinarie förslagsanslaget till ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar har av Eders Kungl. Maj:t i förslaget till riksstat för budgetåret 1927—1928 upptagits med oförändrat belopp av 345,000 kronor.

Under punkten 118 av nionde huvudtiteln har vidare Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till ersättning till statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 65,000 kronor.

Under hänvisning i fråga om anslaget till dyrtidstillägg under budgetåret 1927—1928 till vad riksdagen under punkt 72 anfört får riksdagen, som icke har något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, anmäla, att riksdagen

a) i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppfört ordinarie förslagsanslaget till ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar med oförändrat belopp 345,000 kronor;

b) till ersättning till statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för dylik tillsyn anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 65,000 kronor.

75:o) **Ersättning till domänfonden för utgifter för tillsyn å enskildas skyddsskogar.** Under punkt 119 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) höja ordinarie förslagsanslaget till ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å enskildas skyddsskogar, nu 141,300 kronor, med 11,400 kronor till 152,700 kronor;

b) till ersättning för statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för tillsyn å enskildas skyddsskogar anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 20,000 kronor.

Såsom motiv för höjningen av anslagen anföres, att ett flertal av de nuvarande befattningshavarna beräknas komma att uppflyttas i högre löneklass. Höjningen påkallas dessutom av den anledningen, att full tjänstgöring måste beräknas ej blott för vissa assistenter utan även för ett antal extra kronojägare, något som är fallet jämväl under innevarande budgetår, ehuru det icke beräknats vid anslagens utmätande.

Under hänvisning beträffande anslaget till dyrtidstillägg till vad riksdagen under punkt 72 anfört får riksdagen, som icke har något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, anmäla, att riksdagen

a) höjt ordinarie förslagsanslaget till ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å enskildas skyddsskogar, nu 141,300 kronor, med 11,400 kronor till 152,700 kronor;

b) till ersättning för statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för tillsyn å enskildas skyddsskogar anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 20,000 kronor.

76:o) **Skogsvård å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar m. fl. områden.** Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 120 gjorda framställning har riksdagen liksom för innevarande budgetår till främjande av skogsvård å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar med flera områden anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor.

77:o) **Utgifter för naturskyddsändamål.** Under punkt 124 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1927—1928 anvisa såsom särskilda extra reservationsanslag

a) till bestridande av kostnader för nationalparker 3,000 kronor,

b) till gäldande av resekostnader och övriga utgifter för vetenskapsakademins förvaltning av naturskyddsärenden 4,800 kronor.

Anslagsäskandet, som grundar sig på av vetenskapsakademien gjord framställning i ämnet, föranleder icke någon riksdagens erinran, varför riksdagen för budgetåret 1927—1928 anvisat såsom särskilda extra reservationsanslag

a) till bestridande av kostnader för nationalparker 3,000 kronor,

b) till gäldande av resekostnader och övriga utgifter för vetenskapsakademins förvaltning av naturskyddsärenden 4,800 kronor.

Lantmäteriväsendet.

78:o) **Lantmäteristyrelsen.** Under punkt 125 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) utesluta den å lantmäteristyrelsens ordinarie stat uppförda lantmäterifiskalsbefattningen;

b) godkänna följande ordinarie stat för lantmäteristyrelsen, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 139,700
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 2,500
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 30,800
Till bestridande av kostnader vid inspektioner	» 2,500

Förslagsanslag kronor 175,500;

c) vid bifall härtill minska ordinarie förslagsanslaget till lantmäteristyrelsen, nu 184,300 kronor, med 8,800 kronor till 175,500 kronor;

d) medgiva, att till det kanslibitråde hos lantmäteristyrelsen, som handhar kassa- och bokföringsgöromålen, må, utöver den med kanslibitrådesbefattningen förenade avlöningen, från det i ordinarie avlöningsstaten för styrelsen upptagna förslagsanslaget till avlöningar till ordinarie tjänstemän utgå ett särskilt arvode av 768 kronor för år räknat.

Beträffande avlöningsstaten innebär det föreliggande förslaget indragning från och med den 1 juli 1927 av den ledigblivna lantmäterifiskalsbefattningen och överflyttande på en av lantmäteristyrelsens tre byrådirektörer av de med sagda befattning förenade göromål antingen i deras helhet eller med fördelning av en del av dem på andra befattningshavare ävensom att — i avvaktan på ifrågasatt allmän utredning rörande lönegradsplacering av registratorer och kassörer vid de till allmänna civilförvaltningen hörande centrala verken — det nu med kassörs- och bokförings- m. fl. göromål hos lantmäteristyrelsen sysselsatta kvinnliga kanslibitrådet i lönegraden B 7 skulle beredas ett särskilt arvode för år räknat av 768 kronor. Härigenom skulle anslagsposten avlöningar åt ordinarie befattningshavare kunna minskas med (9,540 — 768 =) 8,772 kronor eller i avrundat tal 8,800 kronor, varigenom detsamma komme att begränsas till föreslagna 139,700 kronor.

Hos lantmäteristyrelsen finnas för närvarande anställda sju amanuenser, varav en tjänstgör vid arkivets omläggning. Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär, dels att arvodet till en var av amanuenserna, vilka hittills icke kommit i åtnjutande av någon ökad ersättning för den till sju timmar utsträckta dagliga tjänstgöringstiden, skulle ökas med 400 kronor, dels ock att den vid arkivet tjänstgörande amanuensen visserligen fortfarande skulle avlönas från ordinarie anslaget till icke-ordinarie befattningshavare m. m. men att utbetalningarna från sagda anslag skulle lättas genom överförande till det för arkivets omläggning avsedda extra anslaget av avlöningen till två vid arkivarbetet sysselsatta kvinnliga biträden, vilka för närvarande uppbära sin ersättning från det ordinarie anslaget. Härigenom skulle hela detta anslag med undantag av gottgörelsen till en amanuens få disponeras för sitt egentliga ändamål.

Någon ändring av det för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. avsedda ordinarie anslag å 30,800 kronor ifrågasättes sålunda icke utan i stället ett överförande av vissa från nämnda anslag för närvarande utgående kostnader till det extra anslaget till arkivarbetet. I sistnämnda anslag föreslås i anslutning härtill en höjning med 2,500 kronor, varigenom anslagets slutsumma skulle bli 9,000 kronor.

I enlighet härmed har ock Eders Kungl. Maj:ts under punkt 126 föreslagit riksdagen att för budgetåret 1927—1928 uppföra nämnda anslag till arkivariernas hos lantmäteristyrelsen förteckning och förvaring med 9,000 kronor.

Mot de sålunda av Eders Kungl. Maj:ts framförda förslagen har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Med förmälan att riksdagen under nästföljande punkt anmäler sitt beslut om uppförande av det extra anslaget till bestridande av kostnader för för-

teckning och förvaring av arkivalierna hos lantmäteristyrelsen, får riksdagen nu anmäla, att riksdagen

a) uteslutit den å lantmäteristyrelsens ordinarie stat uppförda lantmäterifiskalsbefattningen;

b) godkänt följande ordinarie stat för lantmäteristyrelsen, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 139,700
Vikariatsersättning, <i>förslagsanslag</i>	» 2,500
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 30,800
Till bestridande av kostnader vid inspektioner.....	» 2,500
<i>Förslagsanslag</i> kronor 175,500;	

c) minskat ordinarie förslagsanslaget till lantmäteristyrelsen, nu 184,300 kronor, med 8,800 kronor till 175,500 kronor;

d) medgivit, att till det kanslibitråde hos lantmäteristyrelsen, som handhar kassa- och bokföringsgöromålen, må, utöver den med kanslibiträdesbefattningen förenade avlöningen, från det i ordinarie avlöningsstaten för styrelsen upptagna förslagsanslaget till avlöningar till ordinarie tjänstemän utgå ett särskilt arvode av 768 kronor för år räknat.

79:o) Arkivaliernas hos lantmäteristyrelsen förteckning och förvaring. Under åberopande av vad riksdagen under nästföregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkten 126 gjorda framställning till bestridande av kostnader för förteckning och förvaring av arkivalierna hos lantmäteristyrelsen anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 9,000 kronor.

80:o) Lantmäterikontoren i länen. Under punkt 128 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) godkänna följande ordinarie stater för lantmäterikontoren i länen, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>	kronor 343,200
Vikariatsersättning, <i>förslagsanslag</i>	» 10,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 140,000
<i>Förslagsanslag</i> kronor 493,200.	

B. Övergångsstat.

Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Summa	T i t e l	An-tal	Kronor	Summa
5,000	2,500	—	7,500	Överlantmätaren i Gotlands län	—	7,500	7,500
2,200	1,500	150	3,850	Assistenterna i Västernorrlands (2) och Jämtlands län	3	11,550	
2,200	1,500	—	3,700	Annan assistent	5	18,500	30,050
						Summa kronor	37,550

Ann.: 1. Överlantmätare åtnjuter ett ålderstillägg till lönen å 600 kronor efter 5 år.

2. Assistent åtnjuter tre ålderstillägg till lönen å 500 kronor efter respektive 5, 10 och 15 år.

b) vid bifall härtill och med uteslutande ur riksstaten av det däri uppförda ordinarie anslaget till övergångsstat för lantmäterikontoren i länen höja ordinarie förslagsanslaget till lantmäterikontoren i länen, nu 463,200 kronor, med 67,500 kronor till 530,700 kronor.

Beträffande ordinarie avlöningsstaten innebär Eders Kungl. Maj:ts förslag en ökning av den däri ingående anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare med 30,000 kronor, och har densamma motiverats med de ökade kostnader, vilka förutsatts bliva en följd av ikraftträdandet från den 1 januari 1928 av den nya jorddelningslagstiftningen.

I fråga om övergångsstaten — vartill medel föreslås skola från och med nästkommande budgetår beredas från ordinarie förslagsanslaget till lantmäterikontoren i länen — innefattar Eders Kungl. Maj:ts förslag, i följd av att vissa befattningar blivit vakanta, minskning med 3,850 kronor, motsvarande arvudet till en assistent i Norrbottens län, samt med 7,400 kronor, motsvarande arvudet till två under titel annan assistent upptagna befattningshavare, eller sålunda minskning med tillhoppa 11,250 kronor.

Enligt riksdagens vederbörande utskott tillhandakommet meddelande från jordbruksdepartementet har emellertid efter statsverkspropositionens avlämnande beträffande nu gällande övergångsstat ytterligare inträtt den förändring, att ännu en av de under titel annan assistent upptagna befattningarna blivit vakant, i anslutning vartill endast fyra sådana befattningar borde under angivna titel upptagas för budgetåret 1927—1928. Härav föranleddes minskning av statens slutsumma från 37,550 kronor till 33,850 kronor samt av ordinarie förslagsanslaget till lantmäterikontoren i länen från 530,700 kronor till 527,000 kronor.

Under förevarande punkt har departementschefen jämväl motiverat uppförande i riksstaten av det till avlöningar åt förste assistenter och assistenter vid lantmäterikontoren i länen uppförda extra anslaget för instundande budgetår förhöjt till 61,000 kronor eller med 12,400 kronor.

I följd av ovanberörda efter statsverkspropositionens avlämnande inträdda förändring beträffande antalet befattningar under titel annan assistent erfordras emellertid enligt jordbruksdepartementets ovanberörda meddelande,

att ifrågavarande extra anslag till avlönande åt förste assistenter och assistenter ytterligare förhöjes med ett belopp av 5,700 kronor, motsvarande avlöning till en fast icke-ordinarie assistent vid lantmäterikontoret i Kopparbergs län, vadan alltså anslaget bör för instundande budgetår uppföras med 66,700 kronor.

Av statsrådsprotokollet framgår, att statskontoret till nedbringande av anslagsposten till avlöning åt icke-ordinarie befattningshavare ifrågasatt en utredning om och i vad mån de vid lantmäterikontoren anställda rit- och skrivbiträdena, vilka avlönas från denna post och vilka för närvarande åtnjuta arvode enligt fjärde lönegraden i den för extra ordinarie befattningshavare gällande löneplan, skulle kunna ersättas med biträden i andra lönegraden i samma löneplan. På grund av vad som framgått av en av lantmäteristyrelsen i anledning härav verkställd, i statsrådsprotokollet återgiven utredning rörande arten av dessa biträdens arbete, anser sig riksdagen icke böra föreslå någon förändring över lag av ifrågavarande biträdens löneställning men förutsätter, att lantmäteristyrelsen tillser, att dessa biträden först i den mån som de kunna anses besitta för arbetet erforderliga kvalifikationer erhålla lön enligt ovanberörda fjärde lönegraden.

Riksdagen har för övrigt intet att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Med förmälan att riksdagen under nästföljande punkt anmäler sitt beslut om uppförande av det extra anslaget å 66,700 kronor till avlöningar åt förste assistenter och assistenter vid lantmäterikontoren, får riksdagen nu anmäla, att riksdagen

a) godkänt följande ordinarie stater för lantmäterikontoren i länen, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie befattningshavare, <i>förslagsanslag</i> kronor	343,200
Vikariatsersättning, <i>förslagsanslag</i>	» 10,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 140,000

Förslagsanslag kronor 493,200.

B. Övergångsstat.

Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Summa	T i t e l	Antal	Kronor	Summa
5,000	2,500	—	7,500	Överlantmätaren i Gotlands län	—	7,500	7,500
2,200	1,500	150	3,850	Assistenterna i Västernorrlands (2) och Jämtlands län	3	11,550	
2,200	1,500	—	3,700	Annans assistent	4	14,800	26,350
						Summa kronor	33,850

Anm.: 1. Överlantmätare åtnjuter ett ålderstillägg till lönen å 600 kronor efter 5 år.

2. Assistent åtnjuter tre ålderstillägg till lönen å 500 kronor efter respektive 5, 10 och 15 år.

b) med uteslutande ur riksstaten av det däri uppförda ordinarie anslaget till övergångsstat för lantmäterikontoren i länen höjt ordinarie förslagsanslaget till lantmäterikontoren i länen, nu 463,200 kronor, med 63,800 kronor till 527,000 kronor.

81:o) **Avlöningar åt förste assistenter och assistenter vid lantmäterikontoren i länen.** Under åberopande av vad riksdagen anfört under näst-föregående punkt får riksdagen anmäla, att riksdagen till avlöningar åt förste assistenter och assistenter vid lantmäterikontoren i länen anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra anslag av 66,700 kronor.

82:o) **Anskaffande för lantmäterikontoret i Vänersborg av kopior av vissa kartor m. m.** Under punkt 131 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för anskaffande för lantmäterikontoret i Vänersborg av kopior av vissa kartor med tillhörande handlingar anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor.

Framställningen innebär en ökning i förhållande till anslaget för innevarande budgetår med 3,000 kronor. Förslaget om höjningen, vilket väckts av lantmäteristyrelsen, har departementschefen ansett böra tillmötesgås, då det vore en angelägenhet av vikt såväl för det allmänna som för länets befolkning, att ifrågavarande arbete slutfördes snarast möjligt.

Riksdagen biträder framställningen och har förty för anskaffande för lantmäterikontoret i Vänersborg av kopior av vissa kartor med tillhörande handlingar anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor.

83:o) **Ersättning för publik renovation.** Ordinarie förslagsanslaget till ersättning för publik renovation har av Eders Kungl. Maj:t i förslaget till riksstat för budgetåret 1927—1928 upptagits med oförändrat belopp av 35,000 kronor.

Riksdagen har i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppfört ordinarie förslagsanslaget till ersättning för publik renovation med oförändrat belopp 35,000 kronor.

84:o) **Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.** Under nämnda rubrik finnas i riksstaten uppförda fem särskilda inbördes närstående anslag, nämligen ordinarie förslagsanslagen till bidrag till jordavsöndringar och ägostyckningar, bidrag till skiften, hemmansklyvningar och rågångsförrättningar, bidrag till utflyttnings- och väganläggningskostnader i sammanhang med skiften och hemmansklyvningar, samt extra förslagsanslagen till bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med inlösen av under nyttjanderätt upplåtet område samt bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar.

Anslagen hava utgått under flera år, med undantag av det sistnämnda, vilket tillkom jämlikt beslut av 1926 års riksdag.

I förslaget till riksstat för budgetåret 1927—1928 hava omförmälda ordinarie förslagsanslag av Eders Kungl. Maj:t uppförts med oförändrade belopp av respektive 40,000, 75,000 och 200,000 kronor.

Under punkten 134 av nionde huvudtiteln har vidare Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) till bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med inlösen av under nyttjanderätt upplåtet område, anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 35,000 kronor;

b) till bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 5,000 kronor.

Framställningen innebär, att förstnämnda extra anslag skulle med hänsyn till väntad ökad belastning höjas med 20,000 kronor, under det åter det sistnämnda anslag skulle uppföras med oförändrat belopp.

Då riksdagen icke funnit skäl till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställningar, har riksdagen

a) i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppfört ordinarie förslagsanslaget till bidrag till jordavsöndringar och ägostyckningar med oförändrat belopp 40,000 kronor;

b) i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppfört ordinarie förslagsanslaget till bidrag till skiften, hemmansklyvningar och rågångsförrättningar, med oförändrat belopp 75,000 kronor;

c) i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppfört ordinarie förslagsanslaget till bidrag till utflyttnings- och väganläggningskostnader i sammanhang med skiften och hemmansklyvningar med oförändrat belopp 200,000 kronor;

d) till bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med inlösen av under nyttjanderätt upplåtet område, anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 35,000 kronor;

e) till bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 5,000 kronor.

85:o) Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark. Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 135 föreslagit har riksdagen liksom för innevarande budgetår för tilläggsavvittring i vissa delar av Västerbottens läns lappmark anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 110,000 kronor.

86:o) Ströängars indragande till kronan. Under punkt 136 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnaderna för ströängars indragande till kronan anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 400,000 kronor.

Departementschefen har till statsrådsprotokollet anfört, att frågan huruvida ett, såsom han funne sig böra tillstyrka, anslag av 400,000 kronor bleve för ändamålet tillräckligt för upprätthållande jämväl under budgetåret 1927

—1928 av, förutom en ströängsnämnd inom Västerbottens län, två ströängsnämnder inom Norrbottens län torde få bliva beroende av den kostnadsberäkning, som framdeles torde verkställas med ledning av de då närmare kända utgifterna för innevarande budgetår.

Anslagsäskandet föranleder icke någon riksdagens erinran, varför riksdagen till bestridande av kostnaderna för ströängars indragande till kronan anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 400,000 kronor.

87:o) **Kostnader för provskiften i Kopparbergs län.** Under punkt 137 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av de kostnader för laga skiften enligt lagen den 30 april 1925 (nr 102) rörande vissa laga skiften inom de på bekostnad eller med understöd av staten storskiftade delarna av Kopparbergs län, vilka jämlikt samma lag skola gäldas av allmänna medel, anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 100,000 kronor.

Det av Eders Kungl. Maj:t gjorda anslagsäskandet, vilket ansluter sig till lantmäteristyrelsens förslag i ämnet, föranleder icke någon riksdagens erinran.

Riksdagen har alltså till bestridande av de kostnader för laga skiften enligt lagen den 30 april 1925 (nr 102) rörande vissa laga skiften inom de på bekostnad eller med understöd av staten storskiftade delarna av Kopparbergs län, vilka jämlikt samma lag skola gäldas av allmänna medel, anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 100,000 kronor.

Rikets allmänna kartverk.

88:o) **Avlöningsstat för rikets allmänna kartverk.** Under punkt 138 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, med uteslutande av det under anslagstiteln rikets allmänna kartverk uppförda ordinarie förslagsanslaget »övergångsstat», höja det under samma anslagstitel upptagna ordinarie förslagsanslaget »avlöningsstat», nu 358,300 kronor, med 21,700 kronor till 380,000 kronor.

Jämlikt beslut av 1925 års riksdag äro ordinarie anslagen till rikets allmänna kartverk uppförda sålunda:

Avlöningsstat, förslagsanslag	kronor 358,300
Övergångsstat, förslagsanslag	» 21,700
Kartarbeten m. m., reservationsanslag	» 223,700
	summa kronor 603,700.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning innebär, att till vinnande av förenkling beträffande uppställningen av nionde huvudtiteln ordinarie förslagsanslaget till övergångsstat för rikets allmänna kartverk skulle ur riksdagen uteslutas samt de för ändamålet erforderliga medlen beredas från

ordinarie förslagsanslaget till avlöningsstat, vilket för sådant fall tarvade ökning med 21,700 kronor till 380,000 kronor.

Mot den föreslagna anordningen har riksdagen intet att erinra. Riksdagen har alltså i överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag med utslutande av det under anslagstiteln rikets allmänna kartverk uppförda ordinarie förslagsanslaget »övergångsstat» höjt det under samma anslagstitel upptagna ordinarie förslagsanslaget »avlöningsstat», nu 358,300 kronor, med 21,700 kronor till 380,000 kronor.

89:o) **Kartarbeten m. m.** I förslaget till riksstat för budgetåret 1927—1928 har Eders Kungl. Maj:t under anslagstiteln rikets allmänna kartverk upptagit ordinarie reservationsanslaget till kartarbeten m. m. med oförändrat belopp 223,700 kronor.

Anslagsbehovet för budgetåret 1927—1928 har enligt i statsrådsprotokollet framlagda beräkningar för kartarbetena upptagits till 292,500 kronor, fördelat på följande sätt:

Fältarbeten	kronor 208,000
Utgivnings- och byråarbeten	» 64,500
Övningsavdelningens ritkurs	» 5,000
Ortsnamngranskning	» 3,000
Tillsyn och vård av kartor m. m.	» 500
Städning, uppvärmning och belysning	» 11,500
	<hr/>
	summa kronor 292,500.

Av detta belopp skulle täckas genom	
ordinarie anslag	kronor 223,700
kartförsäljningsmedel	» 39,000
	<hr/>
	summa kronor 262,700.

Utöver sistnämnda summa erfordras alltså, i likhet med för innevarande budgetår, ett belopp av 29,800 kronor att utgå av extra anslag.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot departementschefens utgiftsberäkning.

Med förmälan att riksdagen under nästföljande punkt anmäler sitt beslut om anvisande av det erforderliga extra anslaget av 29,800 kronor, får riksdagen nu anmäla, att riksdagen i riksstaten för budgetåret 1927—1928 under anslagstiteln rikets allmänna kartverk uppfört ordinarie reservationsanslaget till kartarbeten m. m. med oförändrat belopp 223,700 kronor.

90:o) **Diverse behov vid rikets allmänna kartverk.** Under återopande av vad riksdagen anfört i nästföregående punkt får riksdagen anmäla, att riksdagen i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 140 gjorda framställning liksom för innevarande budgetår för diverse behov vid rikets allmänna kartverk anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 29,800 kronor.

Geologiska samt meteorologiska och hydrografiska undersökningar.

91:o) Sveriges geologiska undersökning. Under punkt 142 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

dels godkänna följande ändrade stat för Sveriges geologiska undersökning, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 128,160
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 3,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 26,290
Expenser	» 30,000
<i>Förslagsanslag</i> kronor 187,450;	

dels ock, vid bifall härtill, höja ordinarie förslagsanslaget till Sveriges geologiska undersökning, nu 167,000 kronor, med 20,450 kronor till 187,450 kronor.

Ordinarie förslagsanslaget till Sveriges geologiska undersökning är i riksdagen för budgetåret 1926—1927 upptaget till 167,000 kronor.

Staten för undersökningen har följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 128,160
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 3,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 25,840
Expenser	» 10,000
<i>Förslagsanslag</i> kronor 167,000.	

Förutom ovannämnda anslag å 10,000 kronor till expenser har sedan 1914 årligen för samma ändamål anvisats belopp å extra stat. Såsom extra reservationsanslag har sålunda anvisats för budgetåret 1923—1924 21,800 kronor samt för vart och ett av de följande budgetåren 20,000 kronor. Anslaget har tillkommit i samband med undersökningens förflyttning till dess nuvarande lokaler vid Freskati och de ökade expensutgifter, som därav blivit en följd.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning innebär en mindre förberedande av ålderstillägg avsedd höjning av anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. ävensom att i ordinarie anslagsposten till expenser skulle inläggas jämväl förenämnda extra anslag för ändamålet. Framställningen i sistnämnda avseende har av departementschefen motiverats med att, då extra anslaget, som utgått med oförändrat belopp under flera år, torde motsvara ett mera konstant behov, sammanslagning med det ordinarie anslaget vore önskvärd ur synpunkten av en förenklad

uppställning av huvudtiteln. Vid bifall till anordningen borde expensanslaget bibehålla sin nuvarande natur av bestämt anslag.

Riksdagen finner icke något vara att erinra mot framställningen och har alltså

a) godkänt följande ändrade stat för Sveriges geologiska undersökning, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

Stat.	
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 128,160
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 3,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 26,290
Expenser	» 30,000
<hr/>	
<i>Förslagsanslag</i> kronor 187,450;	

b) höjt ordinarie förslagsanslaget till Sveriges geologiska undersökning, nu 167,000 kronor, med 20,450 kronor till 187,450 kronor.

92:o) **Fältarbeten m. m. vid Sveriges geologiska undersökning.** I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 143 gjorda framställning har riksdagen liksom för innevarande budgetår till Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten m. m. anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 111,000 kronor.

93:o) **Inredningsarbeten m. m. vid Sveriges geologiska undersöknings jordartslaboratorium.** Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 144 gjorda framställning har riksdagen till inredningsarbeten m. m. vid Sveriges geologiska undersöknings jordartslaboratorium anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 2,000 kronor.

94:o) **Undersökning av torvmarker i södra Sverige.** Under punkt 145 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för undersökning av torvmarker i södra Sverige anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 26,600 kronor.

Riksdagen har intet att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

I Sveriges geologiska undersöknings, i statsrådsprotokollet återgivna framställning i ärendet har undersökningen uttalat, att efter budgetåret 1927—1928 enligt undersökningens plan bearbetningen av torvinventeringsmaterialet skulle vara förd fram till den punkt, där den för närvarande kunde avslutas, och att undersökningen komme att till det därpå följande året för Eders Kungl. Maj:t framlägga sina synpunkter på huru torvmarksundersökningar därefter borde bedrivas.

Detta yttrande synes riksdagen antyda, att tanke torde vara å bane att jämväl efter de pågående arbetenas slutförande i någon form bedriva torvmarksundersökningar. I anledning härav vill riksdagen uttala, att då den

för ifrågavarande undersökningar avsedda planen under nämnda budgetår genomförts och med hänsyn till torvfrågans numera minskade betydelse några ytterligare undersökningar, som kunna kräva anvisande av särskilt statsanslag, icke böra ifrågakomma.

Riksdagen har för undersökning av torvmarker i södra Sverige anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 26,600 kronor.

Meteorologiska och hydrografiska undersökningar.

95:o) Avlöningar m. m. vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt. Under punkt 146 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) godkänna följande ändrade stat för statens meteorologisk-hydrografiska anstalt, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	134,400
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	6,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	»	69,500
Expenser	»	8,000
		Förslagsanslag kronor 217,900,

b) vid bifall härtill, med uteslutande av de i riksstaten under anslags-titeln statens meteorologisk-hydrografiska anstalt upptagna ordinarie förslagsanslaget till avlöningar samt ordinarie reservationsanslaget till expenser, uppföra under samma anslagstitel till avlöningar m. m. ett ordinarie förslagsanslag av 217,900 kronor.

Ordinarie förslagsanslaget till avlöningar vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt är i riksstaten för budgetåret 1926—1927 uppfört med 208,900 kronor.

Avlöningsstaten har följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	134,400
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	6,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	»	68,500
		Förslagsanslag kronor 208,900.

Därjämte äro för samma budgetår uppförda följande *ordinarie reservationsanslag* för anstalten, nämligen till

Arvoden åt observatörer	kronor	90,000
Expenser	»	8,000.

I fråga om *ordinarie avlöningsanslaget* föreslås, att nu utgående belopp av 68,500 kronor till avlöningar åt icke-ordinarie befattningshavare m. m. ökas

med 1,000 kronor. Ökningen avser vissa befattningshavares uppflyttning i högre löneklass, vartill de enligt gällande bestämmelser äro berättigade.

Till förenkling av uppställningen i riksstaten av anslagen under nionde huvudtiteln föreslås vidare, att i anknytning till ordinarie anslagen till utgifter avseende avlöningar upptages det hittills såsom särskilt ordinarie anslag uppförda beloppet av 8,000 kronor till *expenser*. Sistnämnda anslag torde härvid, framhåller departementschefen, böra förändras från reservationsanslag till bestämt anslag, varemot hinder i övrigt ej torde möta. Rubriken för avlöningsanslaget, vilket efter ovanberörda tillägg skulle uppgå till 217,900 kronor, föreslås bliva »avlöningar m. m.».

Staten för anstalten skulle vid genomförande härav erhålla följande utseende:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	134,400
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	6,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	»	69,500
Expenser	»	8,000

Förslagsanslag kronor 217,900.

Vidkommande ordinarie reservationsanslaget till *arvoden åt observatörer* upptages detsamma i Eders Kungl. Maj:ts förslag till riksstat för budgetåret 1927—1928 med oförändrat belopp 90,000 kronor.

Under förevarande punkt har departementschefen jämväl förordat uppförande i riksstaten för budgetåret 1927—1928 av vissa extra anslag. De begärda anslagen uppgå sammanlagt till 249,200 kronor, på sätt framgår av följande tabell, upptagande jämväl de för budgetåret 1926—1927 för motsvarande ändamål beviljade belopp:

	1926/27	1927/28	Ökning Minskning
Telegramkostnader och kostnader för radiout-sändningar, <i>förslagsanslag</i>	kr. 118,000	118,000	—
Vattenfallsförteckningens avslutande, reserva-tionsanslag	» 22,500	22,500	—
Diverse behov, reservationsanslag	» 80,200	75,200	5,000
Väderlekstjänst för luftfarten	» —	7,000	7,000
Meteorologiska telegram från Färöarna och Is-land, reservationsanslag	» 4,400	3,000	1,400
Meteorologiska iakttagelser i Abisko m. m., re-servationsanslag	» 19,500	19,500	—
Bearbetning av magnetiska registreringar, ut-förda i Abisko under samarbete med Roald Amundsens polarexpedition, reservationsan-slag	» —	4,000	4,000
summa kronor	244,600	249,200	4,600.

Minskningen med 5,000 kronor i anslaget till *diverse behov* möjliggöres genom att å tidigare för ändamålet anvisade anslag uppkommit en behållning till nämnda belopp. Utöver anslagsbeloppet räknas med att såsom hittills en summa av 6,000 kronor anvisas ur handels- och sjöfartsfonden i och för underhåll av stormvarningsstationerna att tillföras anslagsposten till underhåll av stationer och utrustning.

Anslaget till *väderlekstjänst för luftfarten* har med utgångspunkt från att för Stockholms del väderlekstjänsten alltså skulle utföras av anstalten utan särskilt anslag samt att erforderliga telegram m. m. ävensom vissa pilotballongobservationer i Malmö och på andra platser bekostades direkt av anstalten, beräknats på följande sätt:

För Malmö flygstation:

arvode åt meteorologassistent	kronor	3,816	
extra pilotballongobservationer	»	1,200	
expenser	»	500	kronor 5,516

För Kalmar flygstation:

extra observationsarvoden	kronor	840	»	840
---------------------------------	--------	-----	---	-----

För Göteborgs flygstation:

extra observationsarvoden	kronor	375		
» pilotballongobservationer	»	300	»	675

summa kronor 7,031,

avrundat till 7,000 kronor.

Den meteorologiska underrättelsetjänsten för lufttrafik har hittills i hudsak kunnat inskränka sig till sådana meteorologiska observationer och meddelanden m. m., som erforderats för den svenska lufttrafiken, och kostnaderna härför hava, i den mån de icke utbetalts av andra medel, bestritts från anslag, som i olika avseenden stått till statens meteorologisk-hydrografiska anstalts förfogande. Sedan vid 1926 års riksdag beslut fattats om anslutning från svensk sida till den internationella luftfartskonventionen (prop. nr 172, riksd. skriv. nr 168), förutsattes emellertid en anpassning så långt möjligt av ifrågavarande underrättelsetjänst efter det internationella luftfartsväsendets behov i enlighet med de närmare bestämmelser rörande samlande och utsändning av väderleksunderrättelser, som finnas intagna i ett till konventionen fogat reglemente.

Det är i anslutning till detta förhållande som ifrågavarande särskilda anslag upptagits.

Anslaget till *meteorologiska telegram från Färöarna och Island* har begränsats med hänsyn till påräknad reservation.

Beträffande det föreslagna nya anslaget å 4,000 kronor för *bearbetning av magnetiska registreringar*, utförda i Abisko under samarbete med Amundsens polarexpedition, har departementschefen erinrat, hurusom tidigare under en följd av år medel beviljats till förstärkning av den naturvetenskapliga stationen i Abisko med personal och vetenskaplig utrustning

i och för utförande av bland annat jordmagnetiska iakttagelser i samband med nämnda polarexpedition. Det nu begärda engångsbeloppet är avsett för bearbetning av dessa iakttagelser.

Beträffande det till väderlektjänst för luftfarten under denna punkt med hänsyn till den 1926 avslutade internationella luftfartskonventionen motiverade särskilda anslaget kan riksdagen icke finna lämpligt att i samband med anslaget till statens meteorologisk-hydrografiska anstalt uppföra ett anslag, som enligt statsrådsprotokollet avses för, bland annat, anställande vid den av Aktiebolaget Aerotransport disponerade flygstationen i Malmö av en meteorologassistent, av vilken enligt ett i samma protokoll återgivet uttalande av anstalten denna för sin egen verksamhet icke har någon nytta. Riksdagen vill i detta sammanhang erinra, att statens bidrag till luftfartens upprätthållande i övrigt utgår från därför under sjätte huvudtiteln uppfört anslag. För att emellertid kunna tillgodose ett eventuellt behov i förevarande avseende under budgetåret 1927—1928 vill riksdagen icke motsätta sig, att för samma budgetår en provisorisk anordning träffas på sådant sätt, att under nionde huvudtiteln anslag till föreslaget belopp av 7,000 kronor anvisas till Eders Kungl. Maj:ts förfogande för att i mån av behov användas för ifrågavarande ändamål.

Riksdagen, som i övrigt icke funnit skäl till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, anmäler under nästföljande punkter sina beslut i fråga om de extra anslagen.

Under åberopande av det anförda får riksdagen nu anmäla, att riksdagen

a) godkänt följande ändrade stat för statens meteorologisk-hydrografiska anstalt, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	134,400
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	6,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	»	69,500
Expenser.....	»	8,000

Förslagsanslag kronor 217,900,

b) med uteslutande av de i riksstaten under anslagstiteln statens meteorologisk-hydrografiska anstalt upptagna ordinarie förslagsanslaget till avlöningar samt ordinarie reservationsanslaget till expenser, uppfört under samma anslagstitel till avlöningar m. m. ett ordinarie förslagsanslag av 217,900 kronor.

96:o) **Telegramkostnader och kostnader för radioutsändningar vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt.** Under åberopande av vad under punkt 95 anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen i överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 147 gjorda framställning för telegramkostnader och kostnader för radioutsändningar vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 118,000 kronor.

97:o) **Vattenfallsförteckningens avslutande.** Under återopande av vad under punkt 95 anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen i överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 148 gjorda framställning till vattenfallsförteckningens avslutande anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 22,500 kronor.

98:o) **Diverse behov vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt.** Under återopande av vad under punkt 95 anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen i överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 149 gjorda framställning för diverse behov vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 75,200 kronor.

99:o) **Väderlekstjänst för luftfarten.** Under återopande av vad under punkt 95 anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 7,000 kronor att av Kungl. Maj:t i mån av behov och på sätt som kan finnas lämpligt användas till väderlekstjänst för luftfarten.

100:o) **Meteorologiska telegram från Färöarna och Island.** Under återopande av vad under punkt 95 anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen i överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 151 gjorda framställning av det utav 1900 års riksdag för meteorologiska centralanstaltens förseende med dagliga meteorologiska telegram från Färöarna och Island beviljade anslag av 144,000 kronor anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 3,000 kronor.

101:o) **Meteorologiska iakttagelser i Abisko m. m.** Under återopande av vad under punkt 95 anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen i överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 152 gjorda framställning för fortsättande av de meteorologiska, seismologiska och magnetiska iakttagelserna vid naturvetenskapliga stationen i Abisko samt för publicerande av dylika iakttagelser vid nämnda station och stationen vid Vassijaure anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 19,500 kronor.

102:o) **Bearbetning av magnetiska registreringar, utförda i Abisko.** Under återopande av vad under punkt 95 anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen i överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 153 gjorda framställning för bearbetning av magnetiska registreringar, utförda i Abisko under samarbete med Roald Amundsens polarexpedition, anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 4,000 kronor.

103:o) **Hydrogeologiska specialundersökningar.** Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 154 gjorda framställning har riksdagen liksom för innevarande budgetår till utförande av hydrogeologiska specialundersökningar för den hydrografiska undersökningen av Sveriges färskvatten anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra reservationsanslag av 12,100 kronor.

Diverse.

104:o) **Rese- och traktamentspenningar.** Under punkt 155 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar, nu 1,350,000 kronor, med 125,000 kronor till 1,225,000 kronor.

Riksdagen har i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts framställning minskat ordinarie förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar, nu 1,350,000 kronor, med 125,000 kronor till 1,225,000 kronor.

105:o) **Tryckningskostnader.** Beträffande Eders Kungl. Maj:ts under punkt 156 gjorda framställning angående ordinarie förslagsanslaget till tryckningskostnader kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

106:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 157 gjorda framställning har riksdagen minskat ordinarie reservationsanslaget till kostnader för kommittéer och utredningar genom sakkunniga, nu 60,000 kronor, med 10,000 kronor till 50,000 kronor.

107:o) **Tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare.** Under punkt 159 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för beredande av tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare anvisa för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 1,500 kronor.

Under hänvisning till jordbruksutskottets av riksdagen godkända utlåtande nr 31 angående grunderna för ifrågavarande tillfälliga lönetillägg får riksdagen anmäla, att riksdagen i överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning liksom för innevarande budgetår för beredande av tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare anvisat för budgetåret 1927—1928 ett extra förslagsanslag av 1,500 kronor.

Övriga ordinarie anslag.

108:o) I avseende å de i nu gällande riksstat under nionde huvudtiteln uppförda ordinarie anslag, som icke här ovan eller i riksdagens skrivelse den 15 mars 1927 nr 63 blivit särskilt omnämnda, har någon förändring icke ifrågasatts.

Riksdagen får anmäla, att samtliga de ordinarie anslag under nionde huvudtiteln, vilka icke blivit här ovan eller i riksdagens skrivelse den 15 mars 1927 nr 63 särskilt omförmälda, i riksstaten för budgetåret 1927—1928 upptagits med oförändrade belopp.

Stockholm den 25 maj 1927.

Med undersåtlig vörndnad.
